

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT NAUKI, OŚWIATY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

KNO-41010/2006

Nr ewid. 109/2007/P/06/076/KNO

Informacja o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2006 roku

część 28

Nauka

część 38

Szkolnictwo wyższe

**oraz wykonania w 2006 roku planu finansowego
Funduszu Nauki i Technologii Polskiej**

W a r s z a w a   m a j   2 0 0 7 r .

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa
w 2006 roku część 28 i 38 oraz
wykonania w 2006 roku planu
finansowego Funduszu Nauki
i Technologii Polskiej**

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Grzegorz Buczyński

Zatwierdzam:

Józef Górny
Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Warszawa, dnia..... maja 2007 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
00-950 Warszawa
tel./fax: 0-22- 444 50 00
www.nik.gov.pl

1. Wprowadzenie	4
2. Podsumowanie wyników kontroli	5
2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności	5
2.2. Synteza wyników kontroli	5
2.3 Wnioski	11
3. Ważniejsze wyniki kontroli	12
3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych	12
3.2. Księgi rachunkowe i sprawozdawczość budżetowa	15
3.2.1. Opinia o księgach rachunkowych	15
3.2.2. Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych	17
3.3. Analiza wykonania budżetu w cz. 28 - Nauka	17
3.3.1. Dochody	17
3.3.2. Wydatki	18
3.3.3. Dotacje	19
3.3.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia	20
3.4. Gospodarstwo pomocnicze	21
3.5. Fundusz Nauki i Technologii Polskiej	21
3.6. Analiza wykonania budżetu w cz. 38 – Szkolnictwo wyższe	23
3.6.1. Dochody	23
3.6.2. Wydatki	25
3.6.3. Dotacje	30
3.6.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia	36
3.7. Zakłady budżetowe	38
3.8. Inne ustalenia kontroli	38
3.8.1. Ustalenia innych kontroli	42
4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli	43
4.1. Przygotowanie kontroli	43
4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli	45
Załączniki	46

1. Wprowadzenie

Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki Oświaty i Dziedzictwa Narodowego – w okresie od 18 grudnia 2006 r. do 23 marca 2007 r. - przeprowadził, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, kontrolę pn. „Wykonanie budżetu państwa w 2006 r. w części: 28 – Nauka i 38 - Szkolnictwo wyższe oraz wykonanie w 2006 r. planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej” (nr P/06/076).

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania ustawy budżetowej na rok 2006² w części: 28 – Nauka i 38 - Szkolnictwo wyższe oraz wykonanie w 2006 r. planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2006 r. i została przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli w następujących jednostkach: w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz w Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Naczelnej Organizacji Technicznej w Warszawie.

---

¹ Dz.U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937, ze zm.

² Dz.U. Nr 35, poz. 244.

2. Podsumowanie wyników kontroli

2.1. Ogólna ocena kontrolowanej działalności

Ocena wykonania budżetu państwa za 2006 r. w części 28 – Nauka oraz w części 38 – Szkolnictwo wyższe - pozytywna z uchybieniami.

Ocena wykonania planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej - pozytywna z nieprawidłowościami.

2.2. Synteza wyników kontroli

2.2.1. Sprawozdawczość budżetowa

Opinia o rocznych łącznych sprawozdaniach budżetowych dla części 28 – Nauka i dla części 38 – Szkolnictwo wyższe oraz opinia o sprawozdaniach Funduszu Nauki i Technologii Polskiej – bez zastrzeżeń.

W ocenie NIK, roczne łączne sprawozdania z wykonania budżetu w cz. 28 oraz w cz. 38: Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 o wykonaniu planu dochodów budżetowych, Rb-28 o wykonaniu planu wydatków budżetu państwa, Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań oraz sprawozdania Rb-33, Rb-40, Rb-Z i Rb-N z wykonania planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej zostały sporządzone prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i ukazują wiarygodny oraz rzetelny obraz dochodów i wydatków oraz stan należności i zobowiązań na dzień 31 grudnia 2006 r. (str. 15-17)

2.2.2. Dochody

1. Dochody budżetowe w cz. 28 – Nauka w 2006 r. wyniosły 13.910,3 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na 2006 r. były wyższe o 8.750,3 tys. zł, tj. o 169,6%.

Należności ogółem pozostałe do zapłaty na koniec 2006 r. wyniosły 8.346,6 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego były niższe o 1.359,4 tys. zł (14,0%).

Zaległości, które wystąpiły w dz. 730 - Nauka, rozdz. 73095 w kwocie 1.074 tys. zł, dotyczyły 7 dłużników byłego Centralnego Funduszu Rozwoju Nauki i Technologii. W 2006 r. umorzono należności w kwocie 76,0 tys. zł. (str. 17-18)

2. Plan dochodów budżetowych w cz. 38 – Szkolnictwo wyższe określony w ustawie budżetowej na rok 2006 w wysokości 100 tys. zł został zrealizowany w kwocie 1.656,4 tys. zł (1.556,4%). Powyższe wynikało głównie z uzyskania nieplanowanych dochodów w kwocie 1.100,6 tys. zł z tytułu dokonanego przez szkoły wyższe zwrotu odsetek naliczanych przez banki od środków dotacji celowych przekazanych na dofinansowanie lub finansowanie kosztów zadań inwestycyjnych.

Na koniec 2006 r. w cz. 38 nie wystąpiły zaległości i należności pozostałe do zapłaty.
(str. 23-25)

2.2.3. Wydatki

1. Wydatki budżetowe w cz. 28 - Nauka zrealizowano w kwocie 3.379.993,3 tys. zł, w tym wydatki niewygasające z końcem 2006 r. stanowiły 958,7 tys. zł. Podstawową kwotę – 3.341.581,4 tys. zł (98,9%) wydatkowano w dz. 730 - Nauka.

Stwierdzone nieprawidłowości w cz. 28 oraz w realizacji planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej dotyczyły łącznie kwoty 598,5 tys. zł.

Zobowiązania ogółem na koniec 2006 r. w dz. 730 – Nauka wyniosły 966.779,1 tys. zł i były o 20,5% wyższe od stanu na koniec 2005 r. Powstanie zobowiązań wynikało z faktu, że dysponent środków na naukę decyzjami o finansowaniu projektów badawczych i celowych obejmował okres wieloletni, w uzasadnionych przypadkach do 5 lat.

Stwierdzone uchybienia w wykonaniu budżetu w cz. 28 dotyczyły:

- 1) niewydania przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego komunikatów o całości udzielonych w 2006 r. dotacji budżetowych z cz. 28,
- 2) utworzenia gospodarstwa pomocniczego przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a nie przez kierownika jednostki budżetowej (Dyrektora Generalnego MNiSzW), po uprzednim uzyskaniu zgody właściwego ministra. (str. 18-19)

2. W przyjętym przez Ministerstwo planie finansowym Funduszu Nauki i Technologii Polskiej, obejmującym przychody oraz wydatki w łącznej kwocie 161.847,7 tys. zł, nie zapewniono zgodności tych kwot z planem Funduszu ustalonym w ustawie budżetowej na 2006 r. w wysokości 110.000 tys. zł. Wynikało to z ujęcia w planie finansowym Funduszu nie uwzględnionych w ustawie budżetowej na 2006 r. środków obrotowych pochodzących z lat ubiegłych w kwocie 51.847,7 tys. zł.

Wydatki Funduszu zrealizowano w kwocie 50.315,7 tys. zł (31,0%). W drugiej połowie 2006 r. ze środków Funduszu nie finansowano zadań, pomimo dysponowania środkami w wysokości 17.380,2 tys. zł (stan na koniec 2006 r.). Przyczyną tego stanu było niewydanie do końca 2006 r. nowego rozporządzenia w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu (poprzednie rozporządzenie Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę³ przestało obowiązywać z dniem 30 czerwca 2006 r.).

Zawarto 11 umów o finansowaniu ze środków Funduszu zadań własnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w ramach działalności wspomagającej badania, na kwotę 651,6 tys. zł, co stanowiło naruszenie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowaniu nauki⁴. Ze środków Funduszu finansowano ww. zadania własne Ministra, realizując 4 umowy za 66,8 tys. zł, pomimo że przepisy rozporządzenia w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu nie uwzględniały możliwości ich finansowania.

Ponadto, ze środków budżetowych w dz. 730 - Nauka sfinansowano wydatki Funduszu w ramach 6 umów na kwotę łącznie 531,8 tys. zł, co stanowiło naruszenie art. 29 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Fundusz celowy, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy, stanowi wyodrębnioną formę w ramach sektora finansów publicznych, a podstawą gospodarki finansowej funduszu, stosownie do art. 29 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, jest roczny plan finansowy. (str. 21-23)

3. W ustawie budżetowej na 2006 r. ustalono wydatki w cz. 38 – Szkolnictwo wyższe w kwocie 7.850.587 tys. zł. W ciągu roku plan wydatków został zwiększony o ogółem 211.135,3 tys. zł (2,7%) do kwoty 8.061.722,3 tys. zł.

Wydatki zrealizowano w kwocie ogółem 8.046.648,1 tys. zł (99,8% planu po zmianach). W porównaniu do 2005 r. wydatki były wyższe o 198.268,6 tys. zł (2,5%). W strukturze wydatków zrealizowanych w 2006 r. w cz. 38 największy udział miały wydatki w dz. 803 - Szkolnictwo wyższe w kwocie 8.023.519 tys. zł (99,7% wydatków ogółem). Do wykazu wydatków, które nie wygasły z końcem 2006 r. przeniesiono kwotę 31.472,5 tys. zł, tj. 0,38% wydatków w cz. 38.

W cz. 38 budżetu państwa zobowiązania ogółem na koniec 2006 r. wyniosły 581,5 tys. zł, przy czym nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz odsetki z tytułu dokonywania nieterminowych płatności.

---

³ Dz.U. Nr 161, poz. 1359.

⁴ Dz.U. Nr 238, poz. 2390, ze zm.

4. Stwierdzone uchybienia w cz. 38 budżetu państwa dotyczyły:

- 1) niewystarczającej kontroli i audytu wewnętrznego w Ministerstwie oraz niewypełniania zadań kontrolnych wobec nadzorowanych uczelni w zakresie prawidłowości wydatkowania udzielonych dotacji budżetowych,
- 2) niezgodnym z przepisami prawa prowadzeniu ksiąg rachunkowych przez Biuro Dyrektora Generalnego, pełniącego funkcję dysponenta trzeciego stopnia w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego (kwestia ta dotyczy także cz. 28).

W 2006 r., podobnie jak w 2005 r., zaplanowane w budżecie wydatki na rzecz szkół wyższych oraz placówek naukowych, prowadzących studia doktoranckie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne, nie zapewniły pełnego ich sfinansowania. Niedoszacowanie środków na ten cel wyniosło 345,5 tys. zł (przy 382,7 tys. zł w 2005 r.), a wydatki z tego zakresu zostały zrefundowane jednostkom z budżetu 2007 r. (str. 25-30)

2.2.4. Dotacje

1. W cz. 28 – Nauka udzielono dotacji w kwocie 2.508.308 tys. zł, tj. 74,2 % wydatków tej części, z tego:

- 1) dotacji podmiotowych na działalność statutową jednostek naukowych, na badania własne szkół wyższych oraz działalność samorządowej jednostki kultury w kwocie 2.283.411,6 tys. zł (91,0% udzielonych dotacji ogółem),
- 2) dotacji celowych na działalność inwestycyjną związaną z nauką oraz na finansowanie programu wieloletniego realizowanego przez samorządową jednostkę kultury w kwocie 224.896,3 tys. zł (9,0% dotacji ogółem).

Powyższe dotacje zostały prawidłowo zaplanowane i rozdysponowane.

Dysponent środków budżetowych cz. 28 – Nauka nie dopełnił obowiązku ogłoszenia w dzienniku urzędowym Ministerstwa komunikatów o przyznanych dotacjach. W 2006 r. objęło to dotacje na łączną kwotę 271.733,1 tys. zł, co stanowiło 10,8% kwoty przyznanych dotacji. (str. 19-20)

2. W cz. 38 - Szkolnictwo wyższe udzielono dotacji na kwotę łącznie 7.888.097,9 tys. zł, tj. 98% wydatków ogółem w tej części. Oznaczało to wzrost w porównaniu do 2005 r. o 2,2% (7.718.851,8 tys. zł). Powyższą kwotę stanowiły:

- 1) dotacje podmiotowe: na finansowanie działalności dydaktycznej w szkołach wyższych w kwocie 6.050.263,5 tys. zł i pomocy materialnej dla studentów w kwocie

- 1.437.591,4 tys. zł oraz na zadania realizowane przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych w kwocie 14.595 tys. zł,
- 2) dotacje celowe: na dofinansowanie zadań inwestycyjnych realizowanych przez szkoły wyższe w kwocie 373.461,6 tys. zł oraz dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych na realizację zadań państwowych zleconych fundacjom i stowarzyszeniom w kwocie 3.525,8 tys. zł,
- 3) dotacje przedmiotowe w kwocie 8.660,6 tys. zł na dofinansowanie wydania podręczników akademickich.

Powyższe dotacje zostały prawidłowo zaplanowane i rozdysponowane oraz, w przypadku badanych kwot wydatków dotacji celowych i przedmiotowych, prawidłowo rozliczone. (str. 30-35)

2.2.5. Zatrudnienie i wynagrodzenia

1. W cz. 28 - Nauka przeciętne roczne zatrudnienie wyniosło 296 etatów i było wyższe od wykonania w roku poprzednim o 4 etaty. Na wynagrodzenia wydatkowano kwotę ogółem 16.255,7 tys. zł, co wobec wykonania w 2005 r. oznaczało wzrost o 1.852,8 tys. zł (12,9%). (str. 20-21)
2. W cz. 38 - Szkolnictwo wyższe w 2006 r. przeciętne średnioroczne zatrudnienie w jednostkach budżetowych wyniosło ogółem 133 osoby i w porównaniu do 2005 r. nie uległo zmianie. Na wynagrodzenia wydatkowano kwotę ogółem 6.115,2 tys. zł, co wobec wykonania w 2005 r. oznaczało wzrost o 458,6 tys. zł (8,1%).

Przeciętne zatrudnienie w publicznych szkołach wyższych w 2006 r. wyniosło ogółem 117.797 osób i w porównaniu do 2005 r. było wyższe o 1.221 osób (1%). Na finansowanie wynagrodzeń w 94 publicznych szkołach wyższych oraz w 5 uczelniach Kościoła Katolickiego (przy 2 uczelniach w 2005 r.) przeznaczono w 2006 r. kwotę 5.398.939,8 tys. zł. Stanowiło to wzrost o 143.287,8 tys. zł, tj. o 2,7% wobec wykonania w 2005 r. (str. 36-37)

W cz. 28 i cz. 38 budżetu państwa nie przekroczono ustalonego limitu zatrudnienia, a wydatki na wynagrodzenia zrealizowano w granicach kwot określonych w ustawie budżetowej i środków pochodzących z rezerw celowych.

2.2.6. Inne ustalenia kontroli

1. W cz. 28 budżetu państwa wykonano wydatki bieżące w ramach projektów Sektorowego Programu Operacyjnego Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw - Pomoc techniczna

w kwocie 1.854,4 tys. zł (67,5%), w tym: wynagrodzenia dla członków korpusu służby cywilnej obsługujących zadania wynikające z SPO WKP, w ramach prefinansowania zrealizowano w kwocie 979,3 tys. zł (99,9%), w ramach współfinansowania w kwocie 326,4 tys. zł (99,6%) oraz wynagrodzenia bezosobowe w ramach prefinansowania i współfinansowania wykonano w kwocie 34,4 tys. zł (69,1%), a wydatki rzeczowe w wysokości 512,8 tys. zł (36,9%).

Przychody gospodarstwa pomocniczego w 2006 r. wyniosły 945,9 tys. zł i były wyższe o 1,2% od kwoty planowanej (po zmianach). Wydatki (koszty) gospodarstwa pomocniczego w 2006 r. wyniosły 936,2 tys. zł i były o 0,1% wyższe od kwoty planowanej (po zmianach). Wpłaty do budżetu wyniosły 3,9 tys. zł. Plan wydatków przekroczone o 1,2 tys. zł (0,1%). (str. 21)

Na realizację programu wieloletniego Ekspozycja Centrum Nauki Kopernik wydatkowano w ramach dz. 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego kwotę 5.590,0 tys. zł, w tym na wydatki majątkowe 5.470,0 tys. zł. Wydatki na finansowanie zadania pn. Budowa interaktywnych ekspozycji stałej przekroczone o 270,0 tys. zł, kosztem zaniechanej realizacji zadania pn. Budowa ekspozycji w Parku Odkrywców. Realizacja programu przebiegała nieterminowo, co było spowodowane późnym (w dniu 5 października 2006 r.) podjęciem decyzji przez Ministra o finansowaniu prac programu. Centrum Nauki Kopernik zwróciło na rachunek MNiSzW kwotę 152,8 tys. zł.

2. W cz. 38 budżetu niewłaściwie funkcjonował system nadzoru, co przejawiało się brakiem kontroli i audytu wewnętrznego w Ministerstwie oraz niewypełnianiem zadań kontrolnych wobec nadzorowanych uczelni w zakresie prawidłowości wydatkowania udzielonych dotacji budżetowych. W cz. 38 nie sporządzono na 2006 r. planu kontroli i planu audytu wewnętrznego. Zrealizowano 3 kontrole doraźne w uczelniach oraz jedno doraźne zadanie audytowe. (str. 33-35, 41-42)

Przychody dwóch niedotowanych zakładów budżetowych w cz. 38 – Szkolnictwo wyższe w 2006 r. wyniosły 10.166,5 tys. zł i były wyższe o 6,9% od kwoty planowanej (po zmianach) w wysokości 9.505,9 tys. zł. Koszty wyniosły 10.166,5 tys. zł i były o 6,9% wyższe od kwoty planowanej (plan po zmianach) oraz o 5,0% wyższe od wykonania w 2005 r. W 2006 r. nie dokonano wpłat na rzecz budżetu. (str. 38-38)

2.2.7. Finansowe rezultaty kontroli

Na finansowe rezultaty kontroli złożyły się:

- kwoty dotyczące nierzetelnych danych w ewidencji finansowej lub sprawozdawczości, w wysokości 19,4 tys. zł,

- kwoty wydatkowane z naruszeniem prawa w wysokości 598,6 tys. zł, z tego finansowano bez podstawy prawnej ze środków budżetowych cz. 28 dz. 730 – Nauka zadania Funduszu Nauki i Technologii Polskiej objęte 6 umowami na kwotę łącznie 531,8 tys. zł oraz ze środków Funduszu finansowano zadania niezgodnie z przeznaczeniem tych środków realizując 4 umowy na kwotę łącznie 66,8 tys. zł.

2.3 Wnioski

W celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli przedstawia wnioski dotyczące:

- 1) opracowywanie planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej oraz zawieranie umów ze środków Funduszu zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi,
- 2) zapewnienie realizacji zasady jawności gospodarowania środkami publicznymi, poprzez ogłaszanie komunikatów o całości udzielonych dotacji ze środków na naukę,
- 3) uwzględnienie w planowaniu dochodów w cz. 38 - Szkolnictwo wyższe wszystkich źródeł ich pozyskiwania,
- 4) objęcia kontrolą prawidłowości wykorzystania dotacji budżetowych udzielonych nadzorowanym uczelniom w cz. 38 budżetu państwa, w tym w szczególności kontroli realizowanych zadań inwestycyjnych,
- 5) prowadzenia ksiąg rachunkowych Ministerstwa z zachowaniem wymagań określonych w art. 20 ust. 1, na podstawie zapisów księgowych spełniających wymagania art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości⁵.

---

⁵ Dz. U. Nr 76, poz. 694, ze zm.

3. Ważniejsze wyniki kontroli

3.1. Charakterystyka stanu prawnego oraz uwarunkowań ekonomicznych i organizacyjnych

Gospodarka finansowa części 28 - Nauka i cz. 38 - Szkolnictwo wyższe podlega rygorom wynikającym z ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych⁶, ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸ oraz z innych przepisów określających gospodarkę finansową państwowych jednostek budżetowych.

W 2006 r. nastąpiły istotne zmiany organizacyjne w ramach kontrolowanego organu. Ministerstwo Edukacji i Nauki, w ramach którego Minister był dysponentem trzech części budżetu państwa: 28 - Nauka, 30 - Oświata i wychowanie i 38 - Szkolnictwo wyższe funkcjonowało do 5 maja 2006 r. Z tym dniem w miejsce ww. Ministerstwa, po wyodrębnieniu cz. 30 - Oświata i wychowanie, utworzono Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, które obejmowało cz. 28 i 38 budżetu państwa⁹.

1. Wydatki w cz. 28 - Nauka w dz. 730 – Nauka realizowano na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o Komitecie Badań Naukowych¹⁰ i wydanego na tej podstawie rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych z dnia 30 listopada 2001 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych ustalonych w budżecie państwa na naukę¹¹, na podstawie ustawy z dnia 8 października 2004 r. o zasadach finansowania nauki¹², rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę¹³.

Budżet państwa w cz. 28 – Nauka był wykonywany przez dysponenta głównego oraz dysponenta trzeciego stopnia - Biuro Dyrektora Generalnego Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

⁶ Dz. U. Nr 249, poz. 2104, ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 19, poz. 177, ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 76, poz. 694, ze zm.

⁹ Ministerstwo Edukacji i Nauki zostało zniesione z dniem 5 maja 2006 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz zniesienia Ministerstwa Edukacji i Nauki (Dz. U. Nr 76, poz. 532). Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego zostało utworzone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 maja 2006 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (Dz. U. Nr 76, poz. 533).

¹⁰ Dz. U. Nr 33, poz. 389, ze zm. - uchylona z dniem 5 lutego 2005 r.

¹¹ Dz. U. Nr 146, poz. 1642, ze zm. – uchylone z dniem 9 września 2005 r.

¹² Dz. U. Nr 238, poz. 2390, ze zm.

Finansowanie wydatków w ramach Funduszu Nauki i Technologii Polskiej regulowało do 30 czerwca 2006 r. rozporządzenie Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 29 kwietnia 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Nauki i Technologii Polskiej¹⁴. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego nie wydał w 2006 r. nowego rozporządzenia w przedmiotowej sprawie, wbrew wymogom art. 29 ust. 8 ustawy o finansach publicznych.

2. Podstawowe rodzaje i formy działalności uczelni oraz źródła ich finansowania określa ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym¹⁵. Zgodnie z art. 12 oraz art. 100 ust. 2 powołanej ustawy, uczelnie posiadają osobowość prawną oraz prowadzą samodzielną gospodarkę finansową na podstawie planu rzeczowo - finansowego¹⁶. W myśl art. 94 ust. 1 i 2 ww. ustawy, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznawał uczelniom publicznym w 2006 r. dotacje podmiotowe na działalność dydaktyczną i na pomoc materialną dla studentów oraz dotacje celowe na sfinansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych. Dotacje powyższe mogły uzyskać publiczne szkoły wyższe oraz państwowe szkoły zawodowe, a ponadto na mocy ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o finansowaniu Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego z budżetu państwa¹⁷ oraz ustawy z dnia 26 czerwca 1997 r. o finansowaniu Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie z budżetu państwa¹⁸ również wymienione uczelnie.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 17 lipca 1998 r. o pożyczkach i kredytach studenckich¹⁹, studenci szkół wyższych mają prawo do otrzymywania pożyczek i kredytów studenckich. Zgodnie z art. 2 powołanej ustawy, w Banku Gospodarstwa Krajowego został utworzony Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich. Szczegółowe warunki udzielania kredytów w 2006 r. zawierało rozporządzenie MENiS z dnia 1 września 2004 r.²⁰, a następnie rozporządzenie MEN z dnia 12 października 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania kredytów studenckich, warunków i trybu rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych bankom od kredytów studenckich oraz wysokości oprocentowania pożyczki i kredytu studenckiego spłacanego przez pożyczkobiorcę lub kredytobiorcę²¹.

---

¹³ Dz. U. Nr 161, poz. 1359.

¹⁴ Dz. U. Nr 81, poz. 714.

¹⁵ Dz. U. Nr 164, poz. 1365, ze zm.

¹⁶ W 2006 r. obowiązywały zasady uregulowane przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 sierpnia 1991 r. w sprawie zasad gospodarki finansowej uczelni (Dz. U. Nr 84, poz. 380, ze zm.).

¹⁷ Dz. U. Nr 61, poz. 259, ze zm.

¹⁸ Dz. U. Nr 103, poz. 650, ze zm.

¹⁹ Dz. U. Nr 108, poz. 685, ze zm.

²⁰ Dz. U. Nr 196, poz. 2017, ze zm.

²¹ Dz. U. Nr 186, poz. 1371.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków, trybu przyznawania i wypłacania stypendium ministra za wybitne osiągnięcia w nauce oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe²², Minister przyznawał stypendia za osiągnięcia w nauce oraz stypendia za osiągnięcia sportowe.

W roku 2006 Ministerstwo sfinansowało obowiązkowe ubezpieczenia zdrowotne za studentów i uczestników studiów doktoranckich, których ubezpieczenia (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych²³) są finansowane z budżetu państwa.

W ustawie budżetowej na 2006 r. ujęto dotację podmiotową dla Fundacji - Zakład Narodowy im. Ossolińskich, która zgodnie z ustawą z dnia 5 stycznia 1995 r. o Fundacji – Zakład Narodowy im. Ossolińskich²⁴, otrzymuje dotacje z budżetu państwa na m.in. utrzymanie zbiorów Narodowej Biblioteki Ossolineum. Minister finansował również, ujęte w ustawie budżetowej na 2006 r., dwa programy wieloletnie i jedną inwestycję wieloletnią realizowane przez uczelnie publiczne.

Udzielanie wydawnictwom dotacji przedmiotowych do podręczników akademickich, o których mowa w art. 22 ustawy budżetowej na 2006 r., odbywało się na podstawie rozporządzenia MEN z dnia 27 października 2005 r. w sprawie stawek oraz szczegółowych zasad, trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych dla podręczników szkolnych i akademickich²⁵ oraz rozporządzenia MNiSzW z dnia 10 lipca 2006 r. w tej samej sprawie²⁶.

Budżet państwa w cz. 38 - Szkolnictwo wyższe był wykonywany przez dysponenta głównego, dysponenta trzeciego stopnia - Biuro Dyrektora Generalnego MNiSzW oraz trzy jednostki budżetowe: Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej, Biuro Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów oraz Biuro Państwowej Komisji Akredytacyjnej, będących dysponentami trzeciego stopnia. Gospodarka finansowa w cz. 38 obejmowała ponadto dwa niedotowane zakłady budżetowe: Osiedle Mieszkaniowe „Przyjaźń” i Dom Pracy Twórczej w Ustroniu. Ministerstwo w cz. 38 finansowało wydatki związane z administrowaniem programem edukacyjnym Unii Europejskiej Sokrates II.

---

²² Dz. U. Nr 245, poz. 2458.

²³ Dz. U. Nr 210, poz. 2135, ze zm.

²⁴ Dz. U. Nr 23, poz. 121, ze zm.

²⁵ Dz. U. Nr 218, poz. 1841.

²⁶ Dz. U. Nr 127, poz. 888.

3.2. Księgi rachunkowe i sprawozdawczość budżetowa

W Biurze Dyrektora Generalnego MNiSzW, pełniącego funkcję dysponenta trzeciego stopnia w zakresie cz. 28 i cz. 38, w którym oceniano wiarygodność ksiąg rachunkowych, przeprowadzono również badanie prawidłowości ujęcia danych z ksiąg w rocznych sprawozdaniach: Rb-23 – o stanie środków na rachunkach bankowych, Rb-27 – z wykonania planu dochodów budżetowych, Rb-28 – z wykonania planu wydatków budżetu państwa oraz kwartalnych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności i Rb-Z o stanie zobowiązań.

3.2.1. Opinia o księgach rachunkowych

W odniesieniu do organizacji systemu księgowości w Biurze Dyrektora Generalnego – Ministerstwa, jako dysponenta trzeciego stopnia w cz. 28 i cz. 38 budżetu państwa, w tym księgowości komputerowej oraz kontroli finansowej, wniesiono uwagi i zastrzeżenia dotyczące w szczególności:

1. Wadliwych zapisów księgowych w zakresie terminowości księgowania w 3 przypadkach, na kwotę łącznie 19,4 tys. zł, które wpłynęły na sprawozdawczość bieżącą jednostki i stanowiły naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości oraz § 12 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych²⁷. Nieprawidłowość powyższa nie miała wpływu na wiarygodność sporządzanych przez jednostkę sprawozdań budżetowych na koniec okresu sprawozdawczego.
2. Błędy o charakterze systematycznym we wszystkich zapisach księgowych, polegającym na pomijaniu daty dokonania operacji gospodarczej oraz daty wystawienia dowodu księgowego, co stanowiło naruszenie art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości.
3. Nieprowadzenia ewidencji księgowej na koncie pozabilansowym 980 - Plan finansowy wydatków budżetowych, co stanowiło naruszenie § 12 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

W celu oceny skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej (badanie zgodności) oraz oceny rzetelności ksiąg rachunkowych (badanie wiarygodności) w Biurze Dyrektora Generalnego Ministerstwa wybrano przy pomocy narzędzia informatycznego,

---

²⁷ Dz.U. Nr 142, poz. 1020.

z zastosowaniem metod statystycznych łącznie 144 dowody księgowe na kwotę 4.993 tys. zł, które wraz z 101 dowodami dobranymi metodami niestatystycznymi na łączną kwotę 62.438,8 tys. zł, zostały zbadane pod kątem: poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli wewnętrznej i dekretacji, a także prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych wpływającej na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne.

W Biurze Dyrektora Generalnego Ministerstwa nie dokonano badania ksiąg metodą pełnego przeglądu analitycznego, ukierunkowanego na kontrolę poprawności i terminowości ewidencji księgowej, ponieważ zapisy księgowe zawierały błąd o charakterze systematycznym, polegający na pomijaniu daty dokonania operacji gospodarczej oraz daty wystawienia dowodu księgowego, co uniemożliwiało przeprowadzenie badania.

Dobór i badanie próby dowodów księgowych prowadzone były zgodnie z metodyką przedstawioną w rozdziale 4.1., z zastosowaniem statystycznego doboru próby tzw. metodą monetarną. Dobór niestatystyczny dotyczył największych kwotowo pozycji wydatków i dochodów.

W zakresie poprawności formalnej (zgodności) dowodów w badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie wystąpiły nieprawidłowości o charakterze systematycznym dotyczące dowodów księgowych.

Na podstawie przeprowadzonego badania wydano opinię z zastrzeżeniami o skuteczności systemu księgowości i kontroli finansowej Biura Dyrektora Generalnego Ministerstwa.

W zakresie rzetelności zapisów księgowych, mającej wpływ na bieżące sprawozdania budżetowe (badanie wiarygodności), w przypadku Biura Dyrektora Generalnego Ministerstwa stwierdzono łącznie 3 zapisy zawierające nieprawidłowości na kwotę 19,4 tys. zł. Nieprawidłowości dotyczyły w szczególności wadliwych zapisów księgowych w zakresie terminowości księgowania, wpływających na sprawozdawczość bieżącą w odniesieniu do sprawozdania Rb 28 w cz. 28.

Po przeprowadzeniu badania wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej wydano opinię z zastrzeżeniami.

W Biurze Dyrektora Generalnego Ministerstwa pełniącego funkcję dysponenta trzeciego stopnia, nie wystąpiły nieprawidłowości, które miały wpływ na sprawozdania roczne (badanie wiarygodności). W zakresie wiarygodności ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej, wydano opinię bez zastrzeżeń.

3.2.2. Opinia o rocznych sprawozdaniach budżetowych

W wyniku badania zestawień obrotów i sald w Biurze Dyrektora Generalnego Ministerstwa stwierdzono, że dane z ksiąg rachunkowych zostały prawidłowo ujęte w rocznych sprawozdaniach budżetowych.

Uwzględniając opinię na temat wiarygodności ksiąg, w odniesieniu do sprawozdawczości rocznej wydana została opinia bez zastrzeżeń.

Badanie prawidłowości ujęcia danych ze sprawozdań jednostkowych w sprawozdaniach łącznych prowadzono na podstawie wszystkich pozycji sprawozdań łącznych Rb-27, Rb-28, Rb-23, Rb-N, Rb-Z w cz. 38 oraz na podstawie wybranych losowo po 3 pozycji odnośnie powyższych sprawozdań w cz. 28. W wyniku badania nie stwierdzono błędów w zakresie przenoszenia danych ze sprawozdań jednostkowych na sprawozdania łączne w cz. 28 i 38.

3.3. Analiza wykonania budżetu w cz. 28 - Nauka

3.3.1. Dochody

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono dochody w części 28 - Nauka w wysokości 5.160 tys. zł, tj. o 30,6% niższe od wykonania w 2005 r. Realizację dochodów budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 1a do informacji.

Zrealizowane dochody wyniosły 13.910,3 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2006 były wyższe o 8.750,3 tys. zł, tj. o 169,6%. W porównaniu do 2005 r. dochody były wyższe o 6.474,2 tys. zł, tj. o 87,1%.

Wyższe niż planowane w ustawie budżetowej dochody osiągnięto w dz. 730 – Nauka o 9.678,2 tys. zł, tj. o 517,5%. W dz. 750 - Administracja publiczna osiągnięto dochody niższe o 927,9 tys. zł (28,2%) od planowanych w ustawie budżetowej na 2006 r. w wysokości 3.290 tys. zł. Uzyskane dochody w tym dziale w 2006 r. były wyższe od wykonanych w 2005 r. o 1.218,9%.

Największy udział w strukturze dochodów uzyskanych w cz. 28 miały dochody dz. 730 - Nauka (w rozdz.: 73001, 73002, 73003, 73005, 73006 i 73095) w łącznej kwocie 11.548,2 tys. zł (83,0% dochodów ogółem). Dochody te były wyższe od wykonanych w 2005 r. o 4.291,2 tys. zł (59,1%) i pochodziły ze zwrotów środków budżetowych z lat ubiegłych.

Należności pozostałe do zapłaty ogółem, według stanu na koniec grudnia 2006 r., wyniosły 8.346,6 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2005 r. były niższe o 14,0%.

Zaległości według stanu na koniec grudnia 2006 r., wyniosły 1.074 tys. zł i były niższe w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2005 r. o 8,6%. Największe zaległości na koniec 2006 r. wystąpiły w dz. 730 – Nauka rozdz. 73095 i dotyczyły 7 dłużników byłego Centralnego Funduszu Rozwoju Nauki i Technologii na kwotę łącznie 1.074,0 tys. zł, z czego Częstochowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych zalegały ze spłatą 665,7 tys. zł (umowa z dnia 20 sierpnia 1987 r.) oraz Śląskie Zakłady Mechaniczno-Optyczne „OPTA” zalegały ze spłatą 245 tys. zł (umowa z dnia 23 października 1987 r.).

W 2006 r. umorzono należności na kwotę 76,0 tys. zł i 1 tys. zł odsetek, z tego:

- 1) należności wobec Zakładów Chemiczno-Kosmetycznych Pollena Gdańsk w związku z wykreśleniem z KRS-u (29,8 tys. zł),
- 2) 90% należności objętych sądowym postępowaniem ugodowym wobec Zakładów Aparatury Medycznej w Warszawie (27,0 tys. zł),
- 3) należności wobec Wytwórni Urządzeń Komunalnych „WUKO” z Lublina (13,1 tys. zł),
- 4) należność główną wraz z odsetkami wobec „Odlewni Ursus” Sp. z. o.o. z Warszawy (odpowiednio 6,0 tys. zł i 1,0 tys. zł).

Umorzenie ww. należności było zgodne z uregulowaniami prawnymi w tym zakresie. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w terminie określonym w § 8 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa²⁸ przekazał Ministrowi Finansów zbiorczą informację z zakresu umorzonych zaległości oraz odraczania terminu spłat całości lub części należności albo rozłożenia płatności na raty.

Pobrane dochody były terminowo przekazywane na rachunek budżetu państwa.

3.3.2. Wydatki

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono wydatki w cz. 28 - Nauka w wysokości 3.387.670 tys. zł. W 2006 r. wydatki zostały zmniejszone o 2.350,5 tys. zł do kwoty

---

²⁸ Dz. U. Nr 117, poz. 791.

3.385.319,5 tys. zł, przy czym z rezerw celowych budżetu państwa dokonano zwiększeń o 679,5 tys. zł oraz zmniejszono (w dz. 750) wydatki w związku z przeniesieniem do cz. 30 – Oświata i wychowanie kwoty 3.030 tys. zł na zaopatrzenie w sprzęt i remont budynku Ministerstwa przy al. Szucha 25. Przeniesienia wydatków w cz. 28 dokonywano w sposób prawidłowy.

Zrealizowane wydatki wyniosły 3.379.933,3 tys. zł, tj. 99,8% budżetu po zmianach. W porównaniu do 2005 r. wydatki były wyższe o 466.020,4 tys. zł, tj. o 16,0%. Środki zwiększające wydatki przeniesione do cz. 28 z rezerw celowych zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem. Realizację wydatków budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 2a do informacji

W 2006 r. największy udział w cz. 28 stanowiły wydatki w dz. 730 – Nauka, które stanowiły 98,9% ogółu wydatków. W ramach tego działu najwyższe wydatki – 2.485.937,5 tys. zł (74,4%) zrealizowano w rozdz. 73005 – Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych. Wydatki z tego rozdziału zostały zgodnie z ich przeznaczeniem przekazane: na działalność statutową jednostek naukowych i badania własne szkół wyższych w kwocie 1.537.018,4 tys. zł, dla jednostek badawczo-rozwojowych w kwocie 699.458,9 tys. zł, na inwestycje służące badaniom w kwocie 217.944,1 tys. zł, na specjalne programy badawcze w kwocie 31.376,9 tys. zł oraz na stypendia dla wybitnych młodych naukowców - 139,2 tys. zł.

Zobowiązania ogółem na koniec grudnia 2006 r. wyniosły 966.778,9 tys. zł, co oznacza wzrost w porównaniu do stanu na koniec grudnia poprzedniego roku o 20,5%. Powstanie zobowiązań na 2006 r. w ww. kwocie wynikało z faktu, że decyzje Ministra NiSzW dotyczące projektów badawczych i celowych miały charakter decyzji wieloletnich.

W 2006 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne powstałe w trakcie roku, a także nie wystąpiły płatności z tytułu naliczonych odsetek.

3.3.3. Dotacje

1. W ustawie budżetowej na rok 2006 w cz. 28 - Nauka zaplanowano dotacje podmiotowe w kwocie 2.081.658 tys. zł. W planie po zmianach zwiększono środki dotacji o 187.096,4 tys. zł (9%) do kwoty 2.267.868,4 tys. zł. W 2006 r. dotacje podmiotowe zrealizowano w dz. 730 - Nauka w rozdz. 73005 - Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych w kwocie 2.267.544,2 tys. zł (niższej od planowanej o 324,2 tys. zł) oraz w dz. 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa

narodowego rozdz. 92114 – Pozostałe instytucje kultury w kwocie 557,5 tys. zł (niższej niż planowano o 328,5 tys. zł).

Dotacje udzielane w ramach dz. 730 przekazano w kwotach planowanych, zgodnie z ich przeznaczeniem, na działalność statutową jednostek naukowych i badawczo-rozwojowych oraz na badania własne szkół wyższych. W wykazie wydatków, które nie wygasają z końcem 2006 r., ujęto kwotę 310,0 tys. zł przeznaczoną na specjalne programy współfinansowane w ramach programów wspólnotowych dla jednostek badawczo-rozwojowych. Niepełne wykorzystanie przewidzianych w dz. 921 kwot dotacji przewidzianych na działalność Centrum Naukowego Kopernik było głównie spowodowane przekazaniem ich w ostatnim kwartale 2006 r.

2. W 2006 r. ze środków cz. 28 udzielono dotacji celowych w kwocie 224.547,6 tys. zł. Plan wydatków w dz. 730 i w dz. 921 zrealizowano w całości, natomiast wydatki w kwocie 348,7 tys. zł w dz. 750 ujęto w wykazie wydatków niewygasających z upływem 2006 r. Dotacje celowe udzielono:

- 1) w dz. 730 na finansowanie i dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji służących potrzebom badań naukowych i prac rozwojowych na podstawie decyzji Ministra, podejmowanych po zasięgnięciu opinii właściwych organów Rady Nauki,
- 2) w dz. 921 na realizację zakupów inwestycyjnych w ramach programu wieloletniego Ekspozycja Centrum Nauki Kopernik, przewidzianego do realizacji w latach 2006 – 2009,
- 3) w dz. 750 na zakupy inwestycyjne realizowane po przeprowadzeniu postępowań o zamówienia publiczne.

3.3.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w cz. 28 - Nauka w 2006 r. wyniosło 296 osób, przy czym wszystkie osoby były zatrudnione w dz. 750 – Administracja publiczna. W porównaniu do 2005 r. przeciętne zatrudnienie w 2006 r. było wyższe o 4 osoby, tj. o 1,4%. W porównaniu do planowanego na 2006 r. limitu zatrudnienia, przeciętne zatrudnienie było niższe o 37 osób. Zatrudnienie i wynagrodzenia prezentują dane zawarte w załączniku nr 3a do informacji.

W 2006 r., w porównaniu do roku poprzedniego, nastąpiło zwiększenie zatrudnienia w grupie członków korpusu służby cywilnej o 4 osoby (z 276 do 280). W wyniku działań podjętych w 2005 r., podnoszących wysokość uposażeń w tej grupie zatrudnionych,

wykorzystano w 2006 r. 99,4% środków finansowych planowanych na ten cel przy niepełnym, o 11% niższym od limitu, wykonaniu zatrudnienia. Utrudnieniem w realizacji spraw kadrowych w dziale Nauka były dokonane w okresie od października 2005 r. do maja 2006 r. zmiany organizacyjne, polegające na likwidacji Ministerstwa Nauki i Informatyzacji i powołaniu Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz na likwidacji tego ostatniego i utworzeniu od dnia 5 maja 2006 r. Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2006 r. wyniosło 4.576 zł i w porównaniu do 2005 r. wzrosło o 18,5%.

3.4. Gospodarstwo pomocnicze

W części 28 - Nauka w 2006 r. funkcjonowało gospodarstwo pomocnicze, które nie otrzymywało dotacji z budżetu państwa.

Przychody Zakładu Obsługi MNiSzW w 2006 r. wyniosły 945,9 tys. zł i były wyższe o 1,2% od kwoty planowanej (po zmianach). Wydatki (koszty) gospodarstwa pomocniczego w 2006 r. wyniosły 936,2 tys. zł i były o 0,1% wyższe od kwoty planowanej (po zmianach). Wpłaty do budżetu wyniosły 3,9 tys. zł. W planie finansowym na 2006 r. przewidziano ze sprzedaży usług transportowych dla tego Ministerstwa przychody w wysokości 935 tys. zł, które zrealizowano w kwocie wyższej o 1,1 tys. zł (0,1%). Przekroczono plan wydatków o 1,2 tys. zł (0,1%).

Przeciętne zatrudnienie w gospodarstwie pomocniczym w 2006 r. wyniosło 16 osób. W porównaniu do 2005 r. przeciętne zatrudnienie w 2006 r. było niższe o 18 osób (52,9%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2006 r. wyniosło w gospodarstwie pomocniczym 2.423 zł i w porównaniu do 2005 r. było niższe o 6,1%.

3.5. Fundusz Nauki i Technologii Polskiej

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono przychody Funduszu Nauki i Technologii Polskiej oraz wydatki w wysokości 110.000,0 tys. zł. Stan środków obrotowych Funduszu na początku 2006 r. wynosił 51.847,7 tys. zł (kwoty tej nie ujęto w powołanej ustawie budżetowej), a na koniec 2006 r. - 17.380,1 tys. zł, tj. o 66,5% mniej niż na początku roku. Realizację planu finansowego Funduszu prezentują dane zawarte w załączniku nr 4.

Zrealizowane przychody wyniosły 15.848,2 tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej były niższe o 94.151,8 tys. zł (85,6%). W strukturze zrealizowanych w 2006 r. przychodów

największy udział miały przychody z tytułu prywatyzacji w kwocie 12.500,5 tys. zł, które były niższe od planowanych w ustawie budżetowej na rok 2006 o 97.499,5 tys. zł (89,0%). Przychody Funduszu były niższe od zakładanych z powodu uzyskania przez budżet państwa niższych wpływów z prywatyzacji²⁹. W istotny sposób zaważyło to na braku finansowania z Funduszu szczególnie ważnych badań naukowych i rozwojowych (w planie Funduszu ujęto na ten cel 22.000 tys. zł), a także zadań związanych z rozwojem polskich technologii.

Wydatki Funduszu wyniosły 50.315,7 tys. zł (46,0% planu po zmianach) i były niższe od zakładanych m.in. z uwagi na niższe niż planowano przychody z prywatyzacji. W strukturze zrealizowanych w 2006 r. wydatków największy udział miały wydatki przeznaczone na wspieranie inwestycji służących potrzebom badań naukowych i prac rozwojowych oraz na upowszechnianie i promowanie osiągnięć naukowych. Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie wykonanie planu finansowego Funduszu, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, a mianowicie:

1. W przyjętym przez Ministra planie Funduszu, obejmującym przychody oraz wydatki w łącznej kwocie 161.847,7 tys. zł, nie zapewniono zgodności tych kwot z planem Funduszu ustalonym w ustawie budżetowej na 2006 r. w wysokości 110.000,0 tys. zł. Wynikało to z uwzględnienia dodatkowo w planie finansowym Funduszu środków obrotowych, pochodzących z lat ubiegłych, w kwocie 51.847,7 tys. zł. Przyjęcie do realizacji powyższego planu Funduszu, wobec braku zgody Ministra Finansów i komisji sejmowej właściwej ds. budżetu oraz niezapewnienia zgodności kwot w zatwierdzonym planie Funduszu z jego planem ustalonym w ustawie budżetowej, stanowiło naruszenie odpowiednio art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych oraz § 3 ust. 3 i 4 ww. rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu. Odstąpienie od wymaganych procedur przy konstruowaniu planu finansowego Funduszu nie spowodowało negatywnych skutków w jego realizacji.

2. Wydatki Funduszu zaplanowane w wysokości 161.847,7 tys. zł zrealizowano w kwocie 50.315,7 tys. zł (31,0%). W drugiej połowie 2006 r. ze środków Funduszu nie finansowano żadnych zadań, w związku z czym nie został zrealizowany jego plan finansowy, pomimo dysponowania środkami w wysokości 17.380,2 tys. zł. Przyczyną tego stanu było zbyt późne

---

²⁹ Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, ze zm.), 2% przychodów uzyskanych z prywatyzacji w danym roku budżetowym przekazywana jest na cele związane z rozwojem nauki i technologii polskiej.

podjęcie przez dysponenta działań zmierzających do wydania nowego rozporządzenia w sprawie zasad gospodarki finansowej Funduszu. Projekt rozporządzenia, przesłany do uzgodnień międzyresortowych w dniu 4 lipca 2006 r., tj. 4 dni po utracie mocy rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 29 kwietnia 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Nauki i Technologii Polskiej³⁰, zakwestionował Minister Finansów 27 października 2006 r. z uwagi na niewystarczające uregulowania prawne. W konsekwencji w drugim półroczu 2006 r. brak było podstawy prawnej do dysponowania przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego środkami Funduszu.

3. Dysponent środków Funduszu zawarł z podmiotami działającymi na rzecz nauki 11 umów o finansowaniu potrzeb własnych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ze środków Funduszu na kwotę 651,6 tys. zł, co stanowiło naruszenie art. 3 ust. 2 ustawy o zasadach finansowania nauki.

Ze środków Funduszu sfinansowano potrzeby własne Ministra z zakresu działalności wspomagającej badania, wymienione w art. 13 ust. 1 ustawy o zasadach finansowania nauki, realizując 4 umowy, spośród 11 wyżej wymienionych, na kwotę 66,8 tys. zł.

Ponadto, ze środków budżetowych w dz. 730 - Nauka, wbrew właściwościom tych środków, sfinansowano wydatki Funduszu w ramach 6 umów z 11 powyższych umów na kwotę 531,8 tys. zł, co stanowiło naruszenie art. 29 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Fundusz celowy, zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 4 powołanej ustawy, stanowi wyodrębnioną formę sektora finansów publicznych, a podstawą gospodarki finansowej funduszu celowego jest roczny plan finansowy (art. 29 ust. 5 ustawy o finansach publicznych), który ustalany jest na dany rok w ustawie budżetowej.

Na koniec grudnia 2006 r. nie wystąpiły w Funduszu należności i zobowiązania.

3.6. Analiza wykonania budżetu w cz. 38 – Szkolnictwo wyższe

3.6.1. Dochody

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono dochody w cz. 38 – Szkolnictwo wyższe w wysokości 100,0 tys. zł, tj. o 1.668,0% niższe od wykonania w 2005 r. Realizację dochodów budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 1b do informacji.

---

³⁰ Dz.U. Nr 81, poz. 714.

Zrealizowane dochody wyniosły 1.656,4 tys. zł i w stosunku do kwoty zaplanowanej w ustawie budżetowej na rok 2006 były wyższe o 1.556,4 tys. zł, tj. o 1.556,4%. W porównaniu do wykonania w 2005 r. dochody były niższe o 11,8 tys. zł, tj. o 0,7%.

Wyższe niż planowane w ustawie budżetowej dochody osiągnięto:

- 1) w dz. 750 – Administracja publiczna (dochody nieplanowane) rozdz. 75001 § 0970 - Wpływy z różnych dochodów w kwocie 3,0 tys. zł z tytułu: zwrotu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych nadpłaconych składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, zwrotu kosztów postępowania orzeczonych przez Resortową Komisję Orzekającą w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zwrotu opłaty za kurs języka angielskiego oraz zwroty z ZUS i urzędu skarbowego z tytułu rozliczenia Ministerstwa z tymi instytucjami,
- 2) w dz. 803 – Szkolnictwo wyższe w kwocie 1.556,4 tys. zł, co wynikało z uzyskania przez dysponenta głównego nieplanowanych dochodów w kwocie 1.485,9 tys. zł, w tym:
  - 1.100,6 tys. zł z tytułu dokonanego przez szkoły wyższe zwrotu odsetek naliczanych przez banki od środków dotacji celowych przekazanych na dofinansowanie lub finansowanie kosztów zadań inwestycyjnych³¹ (najwyższe wpłaty odsetek dokonał Uniwersytet Jagielloński - 377,1 tys. zł i Uniwersytet Wrocławski - 376,4 tys. zł),
  - 158,2 tys. zł z tytułu zwrotu niewykorzystanych przez Uniwersytet Adma Mickiewicza w Poznaniu w 2006 r. wydatków, które nie wygasły z końcem 2005 r. na realizację zadań inwestycyjnych w ramach programu wieloletniego,
  - 111,5 tys. zł z tytułu zwrotu przez uczelnie kwot wydatków niewygasających z upływem 2005 r. przeznaczonych na opracowanie programów nauczania do kształcenia na odległość w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich (51,1 tys. zł) oraz z tytułu opłat: za koszty postępowania opiniodawczego związanego z wydaniem pozwolenia na utworzenie uczelni niepublicznej, za wypisy z rejestru uczelni niepublicznych i za odpisy dokumentów studenckich (60,4 tys. zł).

Największy udział w strukturze zrealizowanych dochodów w dz. 803 miały dochody:

---

³¹ Szkoły wyższe w 2006 r. dokonywały wpłat odsetek na rachunek dochodów Ministerstwa na podstawie § 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 133 poz. 1480). Uczelnie nie wpłacają powyższych odsetek, po wejściu w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 120, poz. 831).

- 1) w rozdz. 80306 - Działalność dydaktyczna w kwocie 1.166,3 tys. zł, z tego w § 0920 Pozostałe odsetki - 1.008,8 tys. zł i w § 0970 - Wpływy z różnych dochodów – 165,5 tys. zł,
- 2) w rozdz. 80309 - Pomoc materialna dla studentów w kwocie 192,9 tys. zł, z tego w § 0920 – 99,8 tys. zł i w § 0970 – 93,1 tys. zł,
- 3) w rozdz. 80395 - Pozostała działalność w kwocie 293,2 tys. zł, z tego w § 0690 - Wpływy z różnych opłat - 177,8 tys. zł oraz w § 0970 - 115,2 tys. zł.

W ocenie NIK, planowanie dochodów powinno uwzględniać wszystkie źródła ich pozyskiwania.

Należności pozostałe do zapłaty, według stanu na koniec grudnia 2006 r., nie wystąpiły (na koniec grudnia 2005 r. należności pozostałe do zapłaty wyniosły 0,4 tys. zł).

W cz. 38 w 2006 r., podobnie jak w 2005 r., nie wystąpiły zaległości netto, umorzenia należności, zaniechania poboru i odroczenia należności. Pobrane dochody były terminowo przekazywane na rachunek budżetu państwa.

3.6.2. Wydatki

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono wydatki w cz. 38 – Szkolnictwo wyższe w wysokości 7.850.587 tys. zł. W 2006 r. wydatki zostały zwiększone o 211.135,3 tys. zł do wysokości 8.061.722,3 tys. zł, w tym: w dz. 750 – Administracja publiczna o 85,3 tys. zł i w dz. 803 – Szkolnictwo wyższe o 211.050,0 tys. zł. Kwota zwiększeń wynikała z przeniesienia 750,0 tys. zł ze środków rezerwy ogólnej, 210.442,3 tys. zł ze środków rezerw celowych. Realizację wydatków budżetowych prezentują dane zawarte w załączniku nr 2b do informacji.

Zmiany w planie wydatków, w tym przeniesienia z rezerw budżetowych, zostały dokonane w sposób prawidłowy i celowy na podstawie odpowiednich decyzji Ministra Edukacji i Nauki, a następnie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zrealizowane wydatki wyniosły 8.046.648,1 tys. zł (99,8% budżetu po zmianach). W porównaniu do 2005 r. wydatki były wyższe o 198.268,6 tys. zł (2,5%).

W ocenie NIK, otrzymane środki na finansowanie wydatków z rezerwy ogólnej oraz badanych pozycji (poz.: 11 - Kontrakty wojewódzkie oraz współfinansowanie programów rozwoju regionalnego, 65 - Odkwaszanie zbiorów bibliotecznych w Uniwersytecie Jagiellońskim, 69 - Wydatki na inwestycje szkolnictwa wyższego, w tym

5.000 tys. zł na kontynuację budowy Kolegium Europejskiego w Gnieźnie, 80 - Program wieloletni Centrum Edukacji i Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i 96 - Renowacja i adaptacja zabytkowego budynkowego budynku przy pl. Weysenhoffa w Bydgoszczy na Centrum Informatyczne Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego) rezerw celowych w kwocie 97.097,6 tys. zł (46,0% kwoty zwiększeń ogółem w cz. 38) zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i rozliczone. W przypadku poz. 62 rezerw celowych (Program stypendialny Rządu RP im. Konstantego Kalinowskiego przeznaczony dla studentów białoruskich relegowanych z uczelni na Białorusi) Uniwersytet Warszawski, który zrealizował wydatki w kwocie 926,2 tys. zł (38,9%) z przyznanych na ten cel 2.381,9 tys. zł, nie złożył do dnia zakończenia kontroli NIK, wbrew wymogom § 1 ust. 3 umowy, raportu końcowego i rozliczenia finansowego.

W 2006 r. w cz. 38 najwyższe wydatki zrealizowano:

- 1) w dz. 803 – Szkolnictwo wyższe – w kwocie 8.023.519 tys. zł (99,7% wydatków w części), z tego: w rozdz. 80306 – Działalność dydaktyczna – 6.413.252,4 tys. zł, w rozdz. 80309 – Pomoc materialna dla studentów – 1.466.954,4 tys. zł, w rozdz. 80310 – Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich – 74.800,0 tys. zł, w rozdz. 80395 – Pozostała działalność – 66.093,7 tys. zł i w rozdz. 80307 – Jednostki pomocnicze szkolnictwa wyższego – 2.418,5 tys. zł,
- 2) w dz. 851 – Ochrona zdrowia – w kwocie 7.926,0 tys. zł (0,1% wydatków w części) poniesione w całości w rozdz. 85156 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego,
- 3) w dz. 150 – Przetwórstwo przemysłowe – 8.660,6 tys. zł (0,1% wydatków w części), poniesione w całości w rozdz. 15002 – Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich.

Najwyższe wydatki zostały zrealizowane w działach:

- 1) w dz. 803 – Szkolnictwo wyższe w kwocie 8.023.519,0 tys. zł, które były wyższe o 196.664 tys. zł (2,5%) od ustalonych w ustawie budżetowej i niższe o 14.386,0 tys. zł od planu po zmianach, z tego:
  - w rozdz. 80306 - Działalność dydaktyczna – 6.413.252,4 tys. zł (79,9% wydatków działu), z czego przeznaczono: na dotacje podmiotowe dla uczelni publicznych i niepublicznych 6.050.263,5 tys. zł (odpowiednio dla uczelni publicznych w § 2520 – 5.962.660,4 tys. zł i dla uczelni niepublicznych w § 2500 – 87.603,1 tys. zł) oraz na

dotacje celowe w działalności dydaktycznej (w ramach wydatków majątkowych) kwotę 331.712,9 tys. zł (w § 6220 - 290.056,5 tys. zł i w § 6229 - 41.656,4 tys. zł);

- w rozdz. 80309 – Pomoc materialna dla studentów – 1.466.954,4 tys. zł (18,3% wydatków w dziale), z czego przeznaczono na: pomoc materialną dla studentów 1.437.591,4 tys. zł (w § 2520 uczelnie publiczne – 1.144.765,1 tys. zł i w § 2500 uczelnie niepubliczne – 292.826,3 tys. zł), na dotacje celowe 10.472,7 tys. zł (wydatki majątkowe w zakresie pomocy materialnej w § 6220 – 9.781,5 tys. zł i w § 6229 – 691,2 tys. zł) oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych w § 3250 – Stypendia różne – 18.890,3 tys. zł;

- w rozdz. 80310 – Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich - 74.800,0 tys. zł. W ustawie budżetowej na rok 2006 i w układzie wykonawczym nie ujęto wydatków w dz. 803 rozdz. 80310. Część 38 budżetu państwa została zasilona kwotą 87.000,0 tys. zł z rezerwy celowej poz. 54. Wydatki zrealizowane w kwocie 74.800 tys. zł stanowiły 86,0% wykonania w stosunku do planu po zmianach i były wyższe o 36,3% w stosunku do wykonania w 2005 r. (45.700,0 tys. zł). Kwotę 12.200,0 tys. zł zwrócono na rachunek budżetu, ze względu na wysoki stan wolnych środków Funduszu na koniec 2006 r.

Minister Finansów zgłaszał zastrzeżenia dotyczące zasilania budżetu Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich w 2006 r., wskazując m.in. na konieczność wyliczenia przez MNiSzW wnioskowanej kwoty na podstawie rzeczywistych potrzeb Funduszu zapewniających jego płynność finansową. W opinii Ministra Finansów, pozostawienie w dyspozycji Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) znacznych niezaangażowanych środków budżetowych jest nieuzasadnione z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi i wpływa na zwiększenie kosztów prowadzenia Funduszu. Minister wnioskował o systematyczne monitorowanie stanu wolnych środków Funduszu i uzależnienie od jego wysokości niezbędnej kwoty zasilania środkami budżetu państwa (opinia MF potwierdzona została wysokim stanem wolnych środków Funduszu, które na koniec stycznia 2007 r. wyniosły 34.200 tys. zł). Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 20 lutego 2007 r. poinformował Ministra Finansów o podjęciu działań związanych z monitorowaniem stanu Funduszu, zapewniając, że wypłaty transz środków do BGK nastąpią w przypadku, gdy stan środków osiągnie wskazany przez MF poziom 12-15 mln zł.

W bankach, które zawarły umowy kredytowe z BGK, złożyło wniosek o kredyt 34.412 studentów, z których 32.955 (95,8%) spełniało kryterium dochodu na osobę w rodzinie nie przekraczające 1.600,0 zł³². Decyzje o uruchomieniu kredytów podjęto wobec 23.940 studentów, co stanowiło 72,6% liczby studentów spełniających kryterium dochodu. Studenci, którym udzielono kredytu, stanowili 1,2% liczby osób studiujących w roku akademickim 2005/2006 (z tego 77,3% kredytobiorców studiuje w uczelniach publicznych, a 22,7% w uczelniach niepublicznych). Podczas akcji kredytowej w roku akademickim 2006/2007 (do 15 listopada 2006 r.) banki zebrały ogółem 26.399 wniosków o kredyt studencki, tj. o 8.013 mniej niż w 2005 r.;

- w rozdz. 80395 – Pozostała działalność – 66.093,7 tys. zł (0,8% wydatków w dziale); kwotę powyższą przeznaczono na: świadczenia na rzecz osób fizycznych 28.667,8 tys. zł (tym 28.627,7 tys. zł w § 3250 - Stypendia różne), wydatki bieżące jednostek budżetowych 19.135,1 tys. zł (w tym 7.002,4 tys. zł w § 4170 - Wynagrodzenia bezosobowe, 5.683,4 tys. zł w § 4300 – zakup usług pozostałych oraz kwotę 1.133,7 tys. zł w § 4410 - Delegacje i hotele), dotacje podmiotowe z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych – 14.595 tys. zł (§ 2570), dotacje celowe na realizację zadań publicznych dla jednostek spoza sektora finansów publicznych - 3.525,8 tys. zł (§§ 2810, 2817 i 2820) oraz wydatki majątkowe w kwocie 169,9 tys. zł (§ 6060);

2) dz. 851 w rozdz. 85156 – Składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego w § 4130 – Składki na ubezpieczenie zdrowotne wyniosły – 7.926,0 tys. zł (100,0% wydatków ustalonych w ustawie budżetowej i w planie po zmianach). Ministerstwo przekazało w formie przelewów bankowych ww. kwotę na rachunki bankowe uczelni i placówek naukowych. W ramach ww. kwoty przekazano 8 uczelniom środki w wysokości łącznej 382,7 tys. zł jako refundację składek za 2005 r. W 2006 r. uczelnie i placówki prowadzące studia doktoranckie zgłosiły poniesione wydatki z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne na kwotę łączną - 7.888,8 tys. zł. Po uwzględnieniu wypłaconej uczelniom kwoty 382,7 tys. zł (jako zobowiązania 2005 r.), łączna kwota wydatków z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne w 2006 r. wyniosła 8.271,5 tys. zł. Ministerstwo zrefundowało jednostkom poniesione przez nie wydatki w kwocie łącznej 7.926,0 tys. zł, a pozostałą kwotę 345,5 tys. zł zwrócono jednostkom w ramach budżetu na 2007 r.;

³²MNiSzW, *Raport o kredytach studenckich w roku akademickim 2005/2006* (wg stanu na dzień 31.03.2006 r.).

- 3) dz. 150 - Przetwórstwo przemysłowe w rozdz. 15002 - Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich w kwocie 8.660,6 tys. zł (100,0% wydatków ustalonych w ustawie budżetowej i w planie po zmianach). Wydatki te w całości zostały poniesione na dotacje przedmiotowe do podręczników akademickich,
- 4) w dz. 750 - Administracja publiczna w rozdz. 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej w kwocie 6.542,4 tys. zł i były niższe o 589,6 tys. zł (8,3%) od ustalonych w ustawie budżetowej, niższe o 674,9 tys. zł (9,3%) od planu po zmianach i niższe o 875,4 tys. zł (11,8%) od wykonania w 2005 r. W ramach wydatków bieżących w kwocie 5.537,3 tys. zł sfinansowano wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń – w kwocie 3.982,2 tys. zł (60,9 % ogółu wydatków poniesionych w dz. 750) oraz zakup usług pozostałych (§ 4300) – w kwocie 816,7 tys. zł.

Dysponent trzeciego stopnia – Biuro Dyrektora Generalnego MNiSzW - zrealizował w cz. 38 wydatki majątkowe w kwocie 1.005,1 tys. zł (13,9% ogółu poniesionych wydatków w dz. 750). Kwotę w wysokości 196,5 tys. zł (19,3% planu wydatków majątkowych po zmianach) przeniesiono do wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem 2006 r.

W cz. 38 zakupiono środki trwałe na kwotę ogółem 808,6 tys. zł (79,4% planu po zmianach), w tym wydatkowano 468,9 tys. zł na zakup sprzętu informatycznego (komputery i oprogramowanie, budowa sieci, zakup drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych), 130,0 tys. zł na zakup samochodu osobowego Skoda i 137,4 tys. zł na modernizację gmachu ministerstwa. Powyższe zakupy zostały dokonane w sposób prawidłowy, z zastosowaniem procedur wewnętrznych MNiSzW i ustawy Prawo zamówień publicznych.

Minister Finansów w rozporządzeniu z dnia 11 grudnia 2006 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2006 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego³³, uwzględnił wydatki w cz. 38 w kwocie 31.472,5 tys. zł, z czego w dz. 750 - 196,5 tys. zł i w dz. 803 - 31.276 tys. zł, z tego kwota:

- 1) 3.800 tys. zł (rozdz. 80306 § 6220) przeznaczona na realizację programu wieloletniego pn. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2011 nie została zrealizowana ze względu na konieczność powtórzenia procedury przetargowej na realizację zadania,
- 2) 14.876,0 tys. zł (rozdz. 80306 §6220) przeznaczona na realizację programu wieloletniego pn. Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego nie została zrealizowana w 2006 r. z uwagi na przedłużające się procedury wydawania decyzji

---

³³ Dz. U. Nr 232, poz. 1689.

administracyjnych, długotrwałe uzgodnienia umów użyczenia prywatnych działek, przez które zamierzano prowadzić infrastrukturę podziemną oraz pojawienie się wód gruntowych, co wymusiło zmiany projektowe,

- 3) 12.600,0 tys. zł (rozd. 80306 § 6220) przeznaczona na Budowę budynku Wydziału Nauk Historycznych Społecznych wraz z infrastrukturą techniczną Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie nie została wykonana z powodu przedłużających się procedur przetargowych oraz trudności z uzyskaniem pozwolenia na budowę,
- 4) 196,5 tys. (rozd. 75001 § 6060) na zakup oprogramowania komputerowego i sprzętu informatycznego nie została zrealizowana ze względu na konieczność powtórzenia unieważnionego przetargu na sprzęt komputerowy.

W ocenie NIK, przeniesienie ww. kwot do wykorzystania w 2006 r. było celowe.

Na koniec grudnia 2006 r. w cz. 38 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne, jak również odsetki z tytułu nieterminowych płatności.

3.6.3. Dotacje

W 2006 r. w cz. 38 udzielono dotacji w kwocie 7.888.097,9 tys. zł, co stanowiło 98,0% wydatków ogółem w tej części budżetu państwa. W stosunku do wykonania w 2005 r. w kwocie 7.718.851,8 tys. zł, stanowiło to wzrost o 169.246,1 tys. zł (2,2%). Wydatki te zostały zrealizowane w ramach grupy ekonomicznej dotacje i subwencje (dotacje przedmiotowe, podmiotowe i celowe) w kwocie 7.514.636,3 tys. zł (w 2005 r. - 7.430.920,1 tys. zł) oraz w grupie wydatki majątkowe (dotacje celowe) w kwocie 373.461,6 tys. zł (w 2005 r. - 287.931,7 tys. zł). W ocenie NIK, dotacje powyższe zostały prawidłowo rozdysponowane.

Struktura, wielkość i rodzaje udzielonych dotacji w 2006 r. kształtowały się następująco:

1. Dotacje celowe dla jednostek niezliczonych do sektora finansów publicznych.

Na realizację zadań państwowych zleconych fundacjom i stowarzyszeniom udzielono dotacji w kwocie łącznej 3.525,8 tys. zł, w dz. 803 rozdz. 80395 - Pozostała działalność (w 2005 r. 3.493,5 tys. zł), z tego:

- 1) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji w kwocie 3.202,8 tys. zł (w § 2817) na sfinansowanie kosztów administrowania programem Sokrates II (Fundacja pełniła rolę Agencji Narodowej programu w latach 2004-2006),

2) jednej fundacji i 8 stowarzyszeniom działającym w środowiskach akademickich, w kwocie 323,0 tys. zł (§§ 2810 i 2820), na dofinansowanie 14 zadań w ramach ogłoszonego przez Ministerstwo zadania publicznego pn. Organizowanie i animowanie czasu wolnego studentów.

Podmioty realizujące powyższe zadania przekazały MNiSzW wymagane umowami rozliczenia finansowe i sprawozdania merytoryczne.

2. Dotacje podmiotowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.

W 2006 r. na dotacje podmiotowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych (w dz. 803 rozdz. 80395 § 2570) przekazano kwotę łącznie 14.595 tys. zł (w 2005 r. - 12.078 tys. zł), z tego:

- 1) Fundacji - Zakład Naukowy im. Ossolińskich na wykonywanie zadań państwowych związanych z utrzymaniem, pomnażaniem i upowszechnianiem zbiorów Narodowej Biblioteki Ossolineum kwotę 14.249,0 tys. zł (w 2005 r. - 11.732,0 tys. zł),
- 2) Parlamentowi Studentów Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 346,0 tys. zł, tak jak w 2005 r., na realizację zadań statutowych.

Dotacje powyższe zostały prawidłowo rozdysponowane i rozliczone.

3. Dotacje przedmiotowe do podręczników akademickich.

Wydatki w dz. 150 - Przetwórstwo przemysłowe rozdz. 15002 - Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich (w § 2620 Dotacja przedmiotowa z budżetu dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych i w § 2630 Dotacja przedmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczonych do sektora finansów publicznych) zostały zrealizowane w kwocie 8.660,6 tys. zł (w 2005 r. - 8.661,8 tys. zł).

W 2006 r. objęto dotacją 244 tytułów podręczników akademickich o łącznym nakładzie 352.936 egzemplarzy. Dotacjami objęto w 2006 r. 40 wydawców, w tym najwięcej dotowanych pozycji - 47 tytułów o nakładzie 76.500 zrealizowało Wydawnictwo Naukowe PWN S.A.

Nakład dotowanego podręcznika akademickiego wyniósł średnio 1.446 egzemplarzy. Dotacja do jednego tytułu wydawniczego wyniosła średnio 35,5 tys. zł a dofinansowanie egzemplarza dotowanego tytułu średnio 24,5 zł. Dotacja do jednego arkusza wydawniczego wyniosła w 2006 r. średnio 1.063,3 zł. Najwyższe kwoty dotacji otrzymały: Wydawnictwo

Naukowe PWN S.A. (1.780,6 tys. zł tys. zł), Wydawnictwo Lekarskie PZWL (729,2 tys. zł) i Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego (687,1 tys. zł).

W przypadku kontrolowanej dokumentacji merytorycznej i finansowej, dotyczącej 8 dotowanych tytułów wydawniczych na łączną kwotę 602,2 tys. zł (najwyższe kwoty wydatków w § 2630 i w § 2620), stwierdzono przestrzeganie obowiązujących procedur Ministerstwa i przepisów powołanego rozporządzenia w sprawie dotacji do podręczników akademickich.

4. Dotacje podmiotowe dla uczelni publicznych i niepublicznych.

W 2006 r. udzielono uczelniom publicznym i niepublicznym dotacji podmiotowych w kwocie ogółem 7.487.854,9 tys. zł (wobec 7.406.687,7 tys. zł w 2005 r.), z tego:

- 1) 6.050.263,5 tys. zł (w 2005 r. - 5.996.750,3 tys. zł), z tego w rozdz. 80306 w § 2520 wydatkowano kwotę ogółem 5.962.660,4 tys. zł, przekazując: 94 uczelniom publicznym - 5.944.486,4 tys. zł, 3 akademiom wojskowym na rzecz studentów cywilnych - 18.174,0 tys. zł oraz w § 2500 kwotę 87.603,1 tys. zł, udzielając dotacji 5 uczelniom Kościoła Katolickiego - 86.589,1 tys. zł i 96 szkołom niepublicznym - 1.014,0 tys. zł;

W ramach dotacji podmiotowej na działalność dydaktyczną w kwocie ogółem 6.050.263,5 tys. zł podstawowe kwoty przeznaczono (kalkulacyjnie) na finansowanie wynagrodzeń osobowych i dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi i zakładowym funduszem świadczeń socjalnych - 5.848.450,0 tys. zł oraz na finansowanie wydatków pozapłaćcowych związanych z funkcjonowaniem uczelni - 201.813,0 tys. zł;

W ramach ww. kwoty dotacji podmiotowej przekazano uczelniom zawodowym kwotę 16.260,0 tys. zł w związku z kontynuacją procesu formowania się państwowych wyższych szkół zawodowych, w tym 5.709,5 tys. zł przeznaczono na uruchomienie w 2006 r. 25 nowych kierunków kształcenia w 18 uczelniach zawodowych oraz 8.530,0 tys. zł na rzecz kontynuacji kształcenia na 56 kierunkach w 26 uczelniach zawodowych;

W 2006 r. w publicznych szkołach wyższych (akademickich) utworzono 43 kierunki studiów oraz 6 makrokierunków i 9 kierunków innych niż określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie nazw kierunków studiów³⁴ (na

---

³⁴ Dz.U. Nr 121, poz. 838.

podstawie decyzji ministra właściwego ds. szkolnictwa wyższego – art. 11 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym).

- 2) 1.437.591,4 tys. zł (w 2005 r. - 1.409.936,4 tys. zł) jako dotację podmiotową na pomoc materialną dla studentów na rzecz 420 uczelni, z tego przekazano (w rozdz. 80309 § 2520) publicznym szkołom wyższym - 1.144.765,1 tys. zł (94 publicznym szkołom wyższym 1.136.792,5 tys. zł i 7.972,6 tys. zł na rzecz studentów cywilnych 3 akademii wojskowych) oraz udzielono dotacji 323 uczelniom niepublicznym w kwocie 292.826,3 tys. zł (w rozdz. 80309 § 2500), z tego 5 szkołom wyższym Kościoła Katolickiego³⁵ dofinansowywanym na zasadach obowiązujących dla uczelni publicznych - 25.873,1 tys. zł i 318 uczelniom niepublicznym - 266.953,2 tys. zł.

W uczelniach nadzorowanych przez MNiSzW oraz akademiach wojskowych i uczelniach Kościoła Katolickiego, kształciło się w roku akademickim 2005/2006 ogółem 1.876.149 studentów, natomiast w roku akademickim 2006/2007 - 1.839.158 studentów. Odpowiednio do ww. lat akademickich wypłacono 315.315 i 325.125 świadczeń o charakterze socjalnym oraz 247.633 i 243.489 stypendiów za wyniki w nauce lub sporcie.

Przy spadku liczby studentów pomiędzy latami 2005/2006 i 2006/2007 o 36.991 osób, zwiększyła się o 9.810 liczba wypłaconych świadczeń o charakterze socjalnym, natomiast zmniejszyła się o 4.144 liczba stypendiów za wyniki w nauce/sporcie. Zmieniła się nieznacznie proporcja stypendiów socjalnych w stosunku do liczby stypendiów za wyniki w nauce: o ile w roku akademickim 2005/06 stosunek ten wyniósł 56,0% do 44,0 %, to w roku 2006/07 wyniósł 57,0% do 43,0%.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego do czasu zakończenia kontroli NIK (23 marca 2007 r.) nie podał do publicznej wiadomości w drodze obwieszczenia, stosownie do art. 123 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, wykazu jednostek, które w 2006 r. otrzymały dotacje podmiotowe na działalność dydaktyczną i pomoc materialną dla studentów wraz z kwotami dotacji przyznanych poszczególnym jednostkom. Departament Ekonomiczny przygotował stosowny projekt obwieszczenia datowany na dzień 8 marca 2007 r.

5. Dotacje celowe na zadania inwestycyjne w szkołach wyższych, w tym na programy i inwestycje wieloletnie.

---

³⁵ Katolicki Uniwersytet Lubelski, Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie, Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie, Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu, Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna *Ignatianum* w Krakowie.

Wydatki majątkowe w dz. 803 rozdz. 80306 - Działalność dydaktyczna i rozdz. 80309 - Pomoc materialna dla studentów przeznaczone na dofinansowanie inwestycji prowadzonych w szkołach wyższych (w §§ 6220 i 6229) zrealizowano w kwocie 373.461,6 tys. zł. Oznaczało to zwiększenie kwoty wydatków dotacji celowej na ww. zadania o 85.529,9 tys. zł (29,7%) w stosunku do wykonania w 2005 r. (287.931,7 tys. zł). Do 31.12.2006 r. przekazano szkołom wyższym na zadania inwestycyjne kwotę 342.185,6 tys. zł. W wykazie wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2006 ujęta została kwota 31.276 tys. zł (w rozdz. 80306 § 6220).

W 2006 r. dofinansowano 140 zadań inwestycyjnych w państwowych szkołach wyższych, z tego:

- 1) 54 kontynuowanych, w tym 6 zadań w ramach programów wieloletnich i jedno w ramach inwestycji wieloletniej,
- 2) 54 zadania nowe, w tym 5 zadań w ramach programów wieloletnich i jeden zakup inwestycyjny,
- 3) 32 zadania w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR), w tym kontynuowano 26 zadań i podjęto 6 zadań nowych.

W ramach poz. 11 - Kontrakty wojewódzkie oraz współfinansowanie programów rozwoju regionalnego Minister Finansów z rezerwy celowej przeznaczył 42.347,6 tys. zł (rozdz. 80306 § 6229 - 41.656,4 tys. zł i w rozdz. 80309 § 6229 - 691,2 tys. zł) na współfinansowanie projektów realizowanych przez szkoły wyższe w ramach Priorytetu 1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów ZPORR. Powyższa kwota została wykorzystana przez szkoły wyższe na realizację 32 zadań inwestycyjnych określonych w decyzjach MF. Przyznawanie i realizacja wydatków odbyło się zgodnie z ustanowioną przez Ministra Rozwoju Regionalnego procedurą przyznawania i zapewnienia środków z cz. 83 budżetu państwa (poz. 11) na 2006 r. na kontrakty wojewódzkie i współfinansowanie programów rozwoju regionalnego.

Stwierdzono, że w przypadku 5 zadań inwestycyjnych zwiększono szkołom wyższym środki dotacji na ich wykonanie o 45.779,0 tys. zł (w rozdz. 80306 § 6220), by następnie zmniejszyć je o kwotę łącznie 24.727,0 tys. zł.

W ocenie NIK, Minister podejmował decyzje o włączeniu zadań do planu inwestycyjnego w sytuacji niezapewnienia przez szkoły wyższe niezbędnych warunków do realizacji procesu inwestycyjnego - nieuregulowania statusu prawnego działek czy też

braku pozwolenia na budowę. Wymogi te nie zostały jednoznacznie unormowane w Zasadach wprowadzania inwestycji państwowych szkół wyższych do planu zadań inwestycyjnych Ministerstwa, gdzie powtórzono postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania inwestycji z budżetu państwa³⁶.

Wykorzystanie mniejszej kwoty dotacji budżetowej od ujętej w planie inwestycyjnym Ministerstwa na 2006 r., spowodowane było, według wyjaśnień Ministerstwa, brakiem możliwości ich realizacji z uwagi na wydłużające się procedury rozstrzygnięć przetargowych, opóźnienia w zakupie gruntów pod nowe zadania inwestycyjne, wynikające z nieuregulowanego stanu prawnego gruntów oraz trudnością z uzyskaniem pozwolenia na budowę. Uczelnie m.in. z powodu ww. okoliczności nie rozpoczęły robót budowlano-montażowych w zamierzonych terminach. Ministerstwo, mając na uwadze braki środków finansowych na realizację innych zadań inwestycyjnych, zmieniało przeznaczenie środków ujętych w planie inwestycyjnym na 2006 r., co umożliwiło wcześniejsze ich zakończenie.

5.1. W ramach planu wydatków majątkowych w rozdz. 80306 (po zmianach) wydatkowano w 2006 r. na realizację jednej inwestycji wieloletniej oraz dwóch programów wieloletnich kwotę w wysokości ogółem 61.306,0 tys. zł (łącznie z wydatkami, które nie wygasły z końcem 2006 r. w kwocie 18.676,0 tys. zł), co stanowiło 41,7% wobec ustalonej w ustawie budżetowej na ww. przedsięwzięcia kwoty ogółem 147.048,0 tys. zł.

W załącznikach nr 6 i 13 do ustawy budżetowej na rok 2006 ustalono wydatki:

- 1) na realizację programu wieloletniego pn. Budowa Kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego w kwocie 84.000,0 tys. zł. Wydatki te zrealizowano w kwocie 23.306,0 tys. zł (plan po zmianach), w tym 14.876,0 tys. zł stanowiły wydatki, które nie wygasły z końcem 2006 r. (kontynuowano realizację 5 zadań);
- 2) na realizację programu wieloletniego pn. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2011 ujęto kwotę 38.000,0 tys. zł (plan po zmianach). Wydatki te zrealizowano, w tym 3.800,0 tys. zł stanowiły wydatki, które nie wygasły z końcem 2006 r. (zakończono realizację 3 zadań, natomiast 3 zadania kontynuowano lub je rozpoczęto);
- 3) na realizację inwestycji wieloletniej pn. Budowa Biblioteki Głównej Uniwersytetu Wrocławskiego, uwzględniono kwotę 25.048,0 tys. zł. Wydatki na ww. przedsięwzięcie nie zostały zrealizowane, co wynikało z nieprawidłowości występujących w procesie

³⁶ Dz.U. Nr 133, poz. 1480.

inwestycyjnym, w rezultacie czego Uniwersytet Wrocławski wypowiedział umowę wykonawcy, a realizację inwestycji przerwano. Powyższą kwotę przeznaczono, na podstawie uchwał Rady Ministrów z 13 i 21 grudnia 2006 r., na 12 innych zadań inwestycyjnych (ocenę realizacji zadań inwestycyjnych ujęto w pkt 3.8. niniejszej informacji).

3.6.4. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w cz. 38 - Szkolnictwo wyższe w 2006 r. wyniosło 133 osoby, w tym w dz. 750 - Administracja publiczna 65 osób i w porównaniu do 2005 r. nie uległo zmianie. W porównaniu do planowanego limitu zatrudnienia przeciętne zatrudnienie w dz. 750 było niższe o 21 osób. Zatrudnienie i wynagrodzenia prezentują dane zawarte w załączniku nr 3b i 3 c do informacji.

Różnica w dz. 750 między planowanym limitem zatrudnienia – 86 osób (plan po zmianach), a jego wykonaniem (65 osób) - dotyczyła głównie członków korpusu służby cywilnej. W tej grupie pracowników planowano zatrudnienie (po zmianach) 81 osób, a wykonanie wyniosło 62 osoby (76,5%). Przeciętne zatrudnienie w 2006 r. w dz. 750 było niższe od przeciętnego zatrudnienia w 2005 r. o 21 osób (25,3%).

Różnice pomiędzy wykonaniem w 2006 r. a wykonaniem poprzedniego roku i planem na 2006 r. w dz. 750, według wyjaśnień Ministerstwa, wynikały głównie z:

- 1) trudności z pozyskaniem pracowników o wysokich kwalifikacjach (m.in. prawnicy, inżynierowie budowlani). Ze względu na małą liczbę kandydatów, wynikającą z niskiej konkurencyjności Ministerstwa na rynku pracy i wysokich wymagań, rekrutacja jest częstokroć powtarzana;
- 2) ograniczonych możliwości funduszu wynagrodzeń (etat kalkulacyjny dla korpusu służby cywilnej w cz. 28 wynosi 3.603,0 zł, natomiast w cz. 38 - 2.964,0 zł). Dysproporcja środków w ramach jednego urzędu prowadzi do powstania znacznego zróżnicowania pomiędzy pracownikami wykonującymi podobną pracę i utrudnia to rekrutację na stanowiska w ramach szkolnictwa wyższego;
- 3) reorganizacji systemu naboru do służby cywilnej (w związku z wejściem ustawy o służbie cywilnej z 24 sierpnia 2006 r.³⁷ zmianie uległ system informowania o wolnych stanowiskach w służbie cywilnej). Elementem wydłużającym proces naboru była,

wynikająca z ustawy o służbie cywilnej procedura, która trwała minimum 3 miesiące. Zmniejszoną skuteczność naborów spowodowały (przejściowo) zmiany organizacyjne w Ministerstwie. Od maja do grudnia 2006 r. przeprowadzono 19 postępowań rekrutacyjnych, które zakończyła się częściowym niepowodzeniem, ze względu na brak odpowiednich kandydatów, bądź ze względu na brak możliwości spełnienia oczekiwań finansowych kandydatów. Przykładem był nieudany nabór na 2 z 3 stanowisk do Biura Inwestycji Szkolnictwa Wyższego, gdzie warunkiem koniecznym było posiadanie uprawnień budowlanych;

- 4) braku obsady 3 wakatów żołnierzy w cz. 38 (za realizację zatrudnienia w ramach grupy żołnierzy zawodowych odpowiedzialne jest Ministerstwo Obrony Narodowej; kwestii ta, pomimo prób podejmowanych przez MNiSzW, nie została rozstrzygnięta przez MON).

Stwierdzono, że MNiSzW nie dokonało opisu stanowisk pracy w jednostce, pod kątem planowanej standaryzacji stanowisk pracy w administracji publicznej. Opis stanowisk został wstrzymany m.in. ze względu na reorganizację Ministerstwa w maju 2006 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2006 r. wyniosło 3.831,6 zł, z tego w dz. 803 – 3.381,3 zł i w dz. 750 – 4.302,7 zł. W porównaniu do 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2006 r. wzrosło o 8,1%, z tego w dz. 803 o 4,7% (150,8 zł) i w dz. 750 o 15,3% (569,6 zł).

Wydatki na wynagrodzenia zrealizowano w granicach kwot określonych w ustawie budżetowej oraz zwiększonych środków przeniesionych do cz. 38 z rezerw celowych.

Przeciętne średnioroczne zatrudnienie w uczelniach publicznych wyniosło w 2006 r. ogółem 117.797 osób i w porównaniu do 2005 r. było wyższe o 1.221 osób (o 1%). Na finansowanie wynagrodzeń w 94 publicznych szkołach wyższych oraz w 5 uczelniach Kościoła Katolickiego (wzrost o 3 uczelnie w porównaniu do 2005 r.) przeznaczono w 2006 r. kwotę 5.398.939,8 tys. zł, co wobec 2005 r. oznaczało zwiększenie wydatków na ten cel o 143.287,8 tys. zł (2,7%). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) przypadające na jednego zatrudnionego wyniosło 3.819,4 zł i wzrosło o 62,4 zł (1,7%) w porównaniu do 2005 r. (3.757,0 zł).

---

³⁷ Dz.U. Nr 170, poz. 1218

3.7. Zakłady budżetowe

W 2006 r. w cz. 38 w dz. 803 funkcjonowały dwa niedotowane z budżetu państwa zakłady budżetowe - Osiedle Mieszkaniowe Przyjaźń oraz Dom Pracy Twórczej w Ustroniu.

Przychody zakładów budżetowych w 2006 r. wyniosły 10.166,5 tys. zł i były wyższe o 6,9% od kwoty planowanej (po zmianach) w wysokości 9.505,9 tys. zł oraz o 5,0% wyższe od wykonania w 2005 r. (9.683,3 tys. zł).

Wydatki (koszty) zakładów budżetowych w 2006 r. wyniosły 10.166,5 tys. zł i były o 6,9% wyższe od kwoty planowanej (plan po zmianach) oraz o 5,0% wyższe od wykonania w 2005 r. (9.683,3 tys. zł).

Przeciętne zatrudnienie w 2006 r. w zakładach budżetowych, funkcjonujących w cz. 38, wyniosło 95 etatów (w przeliczeniu na pełnozatrudnionych), co stanowiło zmniejszenie o 2,1% w stosunku do 2005 r. (97 etatów).

Wysokość wynagrodzeń w 2006 r. w zakładach budżetowych wyniosła ogółem 3.029,3 tys. zł (łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym). Stanowiło to wzrost o 4,5% wobec wykonania wynagrodzenia w 2005 r. w tych zakładach w kwocie 2.898,8 tys. zł.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego wyniosło w 2006 r. w zakładach budżetowych 2.657,2 zł, co stanowiło wzrost o 6,7% wobec wynagrodzenia w 2005 r. w kwocie 2.490,4 zł.

Najwyższa Izba Kontroli nie zgłasza uwag do realizacji zadań przez zakłady budżetowe funkcjonujące w cz. 38 - Szkolnictwo wyższe.

3.8. Inne ustalenia kontroli

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2005 r. Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

I. W zakresie realizacji budżetu cz. 28 – Nauka oraz planu Funduszu Nauki i Technologii Polskiej w 2005 r.

1. Przekazywanie środków Funduszu Nauki i Technologii Polskiej zgodnie z § 28 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Informatyzacji w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę.

2. Uregulowanie, wspólnie z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, spraw pokrywania opłat związanych z utrzymaniem budynku przy ul. Wspólnej.

Ustalenia kontroli wykazały, że nie zrealizowano pierwszego z wniosków pokontrolnych, natomiast drugi znajduje się w trakcie realizacji. Minister właściwy do spraw nauki – w odniesieniu do pierwszego z wniosków nie wydał stosownego rozporządzenia, a także nie wprowadził zapowiadanych zmian w ustawie o finansowaniu nauki. Spóźnione podjęcie prac legislacyjnych nad przygotowaniem nowego rozporządzenia regulującego zasady gospodarki finansowej Funduszu spowodowało brak podstawy prawnej i zaniechanie realizacji w drugiej połowie 2006 r. planowanych zadań.

Minister nie zawarł w 2006 r. z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, pomimo zapowiedzi, umowy o wynajem i pokrycie części kosztów eksploatacyjnych zajmowanych powierzchni w siedzibie MNiSzW ze względu na brak zgody MSWiA na proponowane rozwiązania.

II. W zakresie realizacji budżetu cz. 38 – Szkolnictwo wyższe

1. Ustalenie, stosownie do treści art. 10 ustawy o rachunkowości, jednolitych zasad rachunkowości dla Ministra Edukacji i Nauki.
2. Nieujmowanie w planie wydatków MEiN, pełniące funkcję dysponenta trzeciego stopnia, dotacji wskazanych w ustawie budżetowej.
3. Uzupełnienie procedur kontroli wewnętrznej oraz wprowadzenie procedur kontroli finansowej, stosownie do wymogu określonego w art. 47 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.
4. Objęcie kontrolą zadań inwestycyjnych realizowanych przez nadzorowane uczelnie, w tym w szczególności o charakterze wieloletnim.
5. Przestrzeganie procedur kontroli finansowej w nadzorowanych jednostkach sektora finansów publicznych, w zakresie określonym w art. 46 ustawy o finansach publicznych.

Ustalenia kontroli wykazały, że spośród sformułowanych 5 wniosków pokontrolnych zrealizowano 3 wnioski przez:

- 1) wprowadzenie jednolitych zasad rachunkowości w MNiSzW dla cz. 28 i 38 na podstawie zarządzenia Nr 7/2006 Dyrektora Generalnego z dnia 31 października 2006 r., stosownie do przepisów art. 10 ustawy o rachunkowości,
- 2) neujmowanie dotacji przedmiotowych i przedmiotowych wskazanych w ustawie budżetowej na 2006 r. w Biurze Dyrektora Generalnego Ministerstwa, pełniące funkcje dysponenta trzeciego stopnia (uwzględniono je i zrealizowano w planie wydatków dysponenta głównego),

- 3) wprowadzenie z dniem 2 listopada 2006 r. Procedury kontroli merytorycznej i finansowej w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Nie zrealizowano wniosku 4., dotyczącego kontroli zadań inwestycyjnych prowadzonych przez nadzorowane uczelnie, w tym w szczególności o charakterze wieloletnim oraz wniosku 5., ponieważ nie wykonano żadnej kontroli przestrzegania procedur określonym w art. 46 ustawy o finansach publicznych w nadzorowanych 94 publicznych szkołach wyższych.

II.1. W cz. 28 Ministerstwo przeprowadziło 73 kontrole u beneficjentów środków na naukę z udziałem ekspertów. Celem tych kontroli była ocena uzyskanych efektów oraz zgodność stosowanych procedur w gospodarowaniu przekazanymi środkami z obowiązującym stanem prawnym. Stwierdzono m.in.: nieterminową realizację planowanych zadań, niedopełnianie wymogów składania okresowych i końcowych raportów, błędne rozliczanie wykorzystanych środków, nieprawidłowości w ewidencji przychodów i kosztów prowadzonej działalności.

W dz. 750 – Administracja publiczna wydatki bieżące w ramach SPO-WKP – Pomoc techniczna wykonano w kwocie 1 854,4 tys. zł (67,5% kwoty planu po zmianach), w tym: wynagrodzenia dla członków korpusu służby cywilnej obsługujących zadania wynikające z SPO-WKP w ramach prefinansowania wykonano w kwocie 979,3 tys. zł (99,9%), w ramach współfinansowania w kwocie 326,4 tys. zł (99,6%), w ramach prefinansowania i współfinansowania wynagrodzenia bezosobowe wykonano w kwocie 34,4 tys. zł (69,1%), wydatki rzeczowe w kwocie 512,8 tys. zł (36,9%). W planie wydatków niewygasających z końcem roku budżetowego 2006 ujęto 300 tys. zł, jako wydatki bieżące przeznaczone na realizację zadań kontrolnych w ramach SPO-WKP.

2. Minister Finansów włączył w cz. 38 do wykazu wydatków, które w 2005 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego kwotę 12.923,3 tys. zł³⁸, z czego wydatkowano w terminach określonych w powyższym rozporządzeniu kwotę 12.279.7 tys. zł. Ustalono, że:

- 1) 4.811,5 tys. zł przeznaczono na realizację programu wieloletniego pn. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu 2004-2011 (rozd. 80306 § 6220). Niewykorzystaną kwotę 158,2 tys. zł Uniwersytet zwrócił na dochody 2006 r.;

---

³⁸ Dz.U. Nr 245, poz. 2082, ze zm.

- 2) 1.438,0 tys. zł przeznaczono na realizację zadań inwestycyjnych w 2 szkołach wyższych - Politechnice Świętokrzyskiej i Politechniki Łódzkiej w ramach ZPORR (rozdz. 80306 § 6229), w terminie wskazanym w powołanym rozporządzeniu;
- 3) 6.673,8 tys. zł przeznaczono, na podstawie porozumienia z dnia 21 czerwca 2006 r., zawartego pomiędzy MEN i MNiSzW, na współfinansowanie w ramach wydatków niewygasających z końcem 2005 r. projektów szkół wyższych dotyczących opracowania programów nauczania do kształcenia na odległość na wybranych kierunkach i specjalnościach studiów wyższych (w ramach działania 2.1. Schemat c) Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich - rozdz. 80395 § 4309). Do dnia 31 sierpnia 2006 r., tj. terminu realizacji ww. wydatków niewygasających, MNSzW zgodnie z procedurą umów i ustaleniami ww. porozumienia przekazał 10 szkołom wyższym wskazanym przez MEN, kwotę ogółem 6.030,2 tys. zł. Uczelnie wykorzystały kwotę 5.859,5 tys. zł, zaś zwróciły na rachunek dochodów budżetu państwa 170,7 tys. zł.

2.1. W cz. 38 budżetu państwa stwierdzono brak realizacji zadań kontrolnych w Ministerstwie oraz niewypełnianie zadań kontrolnych wobec nadzorowanych uczelni w zakresie prawidłowości wydatkowania udzielonych dotacji budżetowych.

W szczególności w cz. 38 nie sporządzono na 2006 r. planu kontroli i planu audytu wewnętrznego. Zrealizowano 3 kontrole doraźne w 3 uczelniach niepublicznych oraz jedno doraźne zadanie audytowe. Kontrole przeprowadzone w uczelniach objęły dotacje podmiotowe na pomoc materialną dla studentów w kwocie 1.655,5 tys. zł, co stanowiło 0,02% dotacji na działalność dydaktyczną i pomoc materialną dla studentów udzielonych 420 uczelniom publicznym i niepublicznym w kwocie łącznie 7.487.854,9 tys. zł.

Zastrzeżenia NIK dotyczą nieprzeprowadzenia kontroli prawidłowości wykonania żadnego spośród 140 zadań inwestycyjnych realizowanych przez szkoły wyższe w kwocie 373.461,6 tys. zł, w tym w szczególności zadań finansowanych w ramach inwestycji wieloletniej i dwóch programów wieloletnich, pomimo że NIK wniosowała o to od 2004 r. po kolejnych kontrolach wykonania budżetu w cz. 38.

Ministerstwo nie posiadało informacji o liczbie zakończonych w 2006 r. zadań inwestycyjnych, które powinny być rozliczone zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa³⁹.

---

³⁹ Dz.U. Nr 120, poz. 831.

Na zadania o charakterze wieloletnim w szkolnictwie wyższym wydatkowano kwotę 61.306 tys. zł, co stanowiło 41,7% ustalonych w ustawie budżetowej na rok 2006 wydatków na ten cel w wysokości ogółem 147.048,0 tys. zł. Na dwa zadania - Budowę Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego i Budowę kampusu 600-lecia Odnowienia Uniwersytetu Jagiellońskiego wydatkowano w 2005 r. kwotę 34.440,0 tys. zł (tj. 45,2% kwoty 76.111,0 tys. zł przeznaczonej w ustawie budżetowej na 2005 r.). Niewykorzystane środki dotacji w wysokości łącznie 127.413 tys. zł, ustalone na powyższe dwie inwestycje w ustawie budżetowej na rok 2006 (oraz na rok 2005), służyły faktycznie jako dodatkowe źródło dofinansowania innych zadań inwestycyjnych szkół wyższych. NIK uwzględnia przy tym fakt, że wykorzystanie środków dotacji na inne zadania inwestycyjne odbywało się na podstawie stosownych uchwał Rady Ministrów.

W ocenie NIK, opóźnienia w realizacji zadań inwestycyjnych, na co wskazuje niski poziom wykorzystania środków w przypadku budowy Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego i Kampusu Uniwersytetu Jagiellońskiego, mogą skutkować niezakończeniem inwestycji w planowanych terminach. Przyczyny powyższego stanu wynikały z niewłaściwego przygotowania procesu inwestycyjnego przez szkoły wyższe, jak również, jak dowodzi tego przykład budowy Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego, gdzie toczy się postępowanie prokuratorskie i zerwano umowę z dotychczasowym wykonawcą, braku odpowiedniego nadzoru ze strony Ministerstwa.

3.8.1. Ustalenia innych kontroli

W Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT w Warszawie przeprowadzono kontrolę wykonania w 2006 r. budżetu państwa w zakresie realizacji wybranych zadań finansowanych lub dofinansowanych z budżetu w ramach cz. 28 – Nauka.

NOT zawarła w 2005 r. z Ministerstwem Nauki i Informatyzacji umowę wieloletnią dotyczącą organizowania i finansowania w latach 2005 – 2009 konkursów o dofinansowanie projektów celowych w określonych dziedzinach zastosowań praktycznych na potrzeby małych i średnich przedsiębiorstw. Na ten cel ze środków na naukę przeznaczono 70.000,0 tys. zł, w tym 15.000,0 tys. zł na 2006 r. W 2006 r. zrealizowano wydatki w kwocie 14.117,7 tys. zł, tj. w 94,1%. Niepełne wykonanie wydatków było uwarunkowane możliwościami zaangażowania przez beneficjentów własnych środków do realizacji projektów. W zakresie objętym kontrolą nie stwierdzono nieprawidłowości i uchybień (nie formułowano wniosków pokontrolnych).

4. Informacje dodatkowe o przeprowadzonej kontroli

4.1. Przygotowanie kontroli

Kontrolę wykonania budżetu państwa w 2006 r. przeprowadzono, podobnie jak w latach ubiegłych, na trzech płaszczyznach, odpowiadających:

- 1) kontroli rzetelności ewidencji finansowo-księgowej i sprawozdawczości budżetowej,
- 2) kontroli prawidłowości wykonania budżetu państwa,
- 3) kontroli wykonania zadań przewidzianych do finansowania ze środków publicznych objętych planami zawartymi w ustawie budżetowej.

Kontrolę wykonania budżetu w zakresie realizacji wydatków oraz rzetelności ewidencji finansowo-księgowej oparto o statystyczny dobór próby dowodów poddanych kontroli, a kontrolę dochodów o niestatystyczny dobór próby.

Poprawność i kompletność ksiąg rachunkowych oraz prawidłowość sprawozdań oceniono zgodnie z wytycznymi standardów międzynarodowych⁴⁰, na podstawie:

- 1) badania systemu rachunkowości i kontroli finansowej – organizacja systemu,
- 2) badania skuteczności funkcjonowania systemu rachunkowości i kontroli finansowej („badanie zgodności”) – poprawność formalna ewidencji dowodów i zapisów księgowych oceniana na podstawie badania próby dowodów (badanie prowadzone było niezależnie od wyniku oceny ryzyka kontroli),
- 3) „badania wiarygodności” na próbie transakcji – prawidłowość ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych w zakresie wartości, okresu księgowania i wskazania kont analitycznych w podziałkach klasyfikacji budżetowej, zgodnie z którymi wyniki transakcji znajdują odbicie w sprawozdaniach budżetowych,
- 4) badania prawidłowości i rzetelności sprawozdań budżetowych – zgodność danych ze sprawozdań z ewidencją księgową.

Badanie zgodności i wiarygodności przeprowadzono na próbie dowodów i zapisów księgowych wybranych metodami statystycznymi ze zbioru dowodów będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności

---

⁴⁰ Międzynarodowe Standardy Rewizji Finansowej (MSRF), Europejskie wytyczne stosowania standardów kontroli INTOSAI.

(z wyłączeniem list płac), a przeniesionych do ksiąg rachunkowych w roku 2006, zwanego dalej „populacją objętą badaniem”.

Wyniki badania w postaci wykrytych i ekstrapolowanych kwot nieprawidłowości odniesione zostały do ogółu wydatków kontrolowanej jednostki podlegających ocenie, zwanych dalej „populacją objętą oceną”.

Próbie statystyczną do badania zgodności i wiarygodności stanowiły zapisy księgowe wylosowane techniką monetarną, tj. z prawdopodobieństwem wyboru proporcjonalnym do wartości transakcji, a liczebność próby uzależniona była od wyników analizy ryzyka. Ryzyko badania zgodności i wiarygodności ustalono, po uwzględnieniu ryzyka nieodłącznego, ryzyka zawodności systemu kontroli wewnętrznej oraz ryzyka statystycznego badania, na poziomie 5%. Wylosowana próba uzupełniona została o zapisy księgowe dobrane celowo metodami niestatystycznymi, dotyczące największych kwotowo wydatków i dochodów.

Badanie zgodności przeprowadzone zostało w kategoriach jakościowych (prawidłowość/nieprawidłowość) i dotyczyło strony formalnej dowodów oraz ich kontroli bieżącej i dekretacji, natomiast badanie wiarygodności dotyczyło prawidłowości ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych.

Wyniki badania próby były ekstrapolowane w kategoriach:

- 1) proporcji wartości dowodów zawierających nieprawidłowości o charakterze formalnym do łącznej wartości populacji objętej badaniem (badanie zgodności),
- 2) łącznej kwoty nieprawidłowości w księgach rachunkowych znajdujących odbicie w sprawozdawczości budżetowej bieżącej i rocznej (badanie wiarygodności).

Uzyskane wyniki porównywano z dopuszczalną wartością nieprawidłowości (próg istotności), wynoszącą:

- 1) dla nieprawidłowości formalnych (badanie zgodności) – 5% wartości populacji objętej badaniem,
- 2) dla badania wiarygodności w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej – 0,75% wartości populacji objętej oceną (lub 2,25% populacji objętej badaniem),
- 3) dla badania wiarygodności w odniesieniu do sprawozdań rocznych – 0,5% wartości populacji objętej oceną (lub 1,5% objętej badania).

Przy wydawaniu opinii odnośnie wiarygodności brano również pod uwagę istotności cząstkowe, dotyczące kwot nieprawidłowości (łącznie i w ramach podziałek klasyfikacji

budżetowej) wykrytych w badanej próbie (nie ekstrapolowanych). Przekroczenie zadanych progów dla istotności cząstkowych skutkowało obniżeniem opinii o wiarygodności.

4.2. Postępowanie kontrolne i działania podjęte po zakończeniu kontroli

Protokół kontroli wykonania budżetu w 2006 r. w cz. 28 i 38 oraz wykonania planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej został podpisany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 5 kwietnia 2007 r.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego skorzystał z uprawnień, określonych przepisami art. 59 ust. 2 ustawy o NIK, i w dniu 5 kwietnia 2007 r. złożył dodatkowe wyjaśnienia dotyczące przyczyn i okoliczności powstania uchybień i nieprawidłowości opisanych w protokole kontroli.

Wyniki kontroli zostały przedstawione w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 18 kwietnia 2007 r., skierowanym do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Minister w piśmie z dnia 27 kwietnia 2007 r., w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne NIK, poinformował o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków.

Ponadto, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przesłało do NIK w dniu 20 kwietnia 2007 r. korektę sprawozdań Rb-33 i Rb-40 z wykonania planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej oraz w dniu 30 kwietnia 2007 r. wyjaśnienia dotyczące kwoty dochodów budżetowych uzyskanych w 2006 r. w cz. 28 - *Nauka*.

Załączniki

Załącznik nr 1a

Realizacja dochodów budżetowych części 28 - Nauka

L.p.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	2006 r.		5:3	5:4
			Plan wg ustawy budżetowej	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem*, w tym:	7 436,1	5 160	13 910,3	187,1	269,6
1.	dział 730 - Nauka	7 257	1 870	11 548,2	159,1	617,5
1.1	rozdział 73001 – Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk przyrodniczych	1.181	120	3 133,6	265,3	2611,3
1.1.1	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	1 181	120	3 133,6	265,3	2611,3
1.2	rozdział 73002 – Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk technicznych	2 569,5	136	3 873,6	150,7	2848,2
1.2.1.	§ 0920 – Pozostałe odsetki	1 349,1	x	237,5	17,6	x
1.2.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	1 220,4	136	3 636,1	297,9	2673,6
1.3.	rozdział 73003 – Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk społecznych, humanistycznych i ścisłych	721,4	x	883,2	122,4	x
1.3.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	721,4	x	883,2	122,4	x
1.4.	Rozdział 73005 – Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych	2 276,6	502	3 220,3	141,4	641,5
1.4.1.	§ 0920 – Pozostałe odsetki	234	x	123,9	52,9	x
1.4.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	2 042,6	502	3 096,4	151,6	616,8
1.5.	rozdział 73006 – Działalność wspomagająca badania	502,7	x	434	86,3	x
1.5.1	§ 0920 – Pozostałe odsetki	8,7	x	5,1	58,6	x
1.5.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	494	x	428,9	86,8	x
1.6.	rozdział 73007 – Współpraca naukowa i naukowo-techniczna z zagranicą	x	x	3,5	x	x
1.6.1.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	x	x	3,5	x	x
1.7.	rozdział 73095 – Pozostała działalność	5,8	1 112	x	x	x
1.7.1.	§ 0920 – Pozostałe odsetki	2,8	x	x	x	x
1.7.2.	§ 0970 – Wpływy z różnych dochodów	3	1 112	x	x	x
2.	dział 750 – Administracja publiczna	179,1	3 290	2 362,1	1 318,9	71,8
2.1.	rozdział 75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	179,1	3 290	1 909,7	1 066,3	58
2.1.1	§ 0570 – Grzywny i inne kary pieniężne od osób fizycznych	1,8	x	x	x	x
2.1.2.	§ 0580 – Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	x	x	7,9	x	x
2.1.3.	§ 0830 – Wpływy z usług	103,8	100	42,9	41,3	42,9
2.1.4.	§ 0870 – Sprzedaż składników majątkowych	9	x	x	x	x
2.1.5.	§ 0970 - Wpływy z różnych dochodów	64,5	25	35,8	55,5	143,2
2.1.6.	§ 8518 - Wpływy z różnych rozliczeń	x	x	1 507,5	x	x
2.1.7.	§ 8538 – Środki z budżetu Unii Europejskiej przeznaczone na finansowanie programów i projektów realizowanych przez jednostki sektora finansów publicznych	x	3 165	315,7	x	10
2.2.	rozdział 75095 – Pozostała działalność	x	x	x	452,4	x
2.2.1	3020 – Środki niewykorzystane, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2005 r.	x	x	x	452,4	x

Realizacja dochodów budżetowych części 38 – Szkolnictwo wyższe

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.	2006 r.		5:3	5:4
			Plan wg ustawy budżetowej	Wykonanie		
			tys. zł			
1	2	3	4	5	6	7
1.	cz. 38 - Szkolnictwo wyższe ogółem, w tym:	1.668,2	100	1.656,4	99,3	1656,4
1.1	dział 750 – Administracja publiczna	8,9	x	3	33,7	x
1.1.1.	75001 – Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	8,9	x	3	33,7	x
1.1.1.1	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	0,9	x	x	x	x
1.1.1.2.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	8	x	3,0	37,5	x
1.4.	dział 803 – Szkolnictwo wyższe	1.659,2	100	1.653,4	99,7	1653,4
1.4.1	80306 – Działalność dydaktyczna	1.393,7	x	1.166,3	83,7	x
1.4.1.1	§ 0920 Pozostałe odsetki	1.184,4	x	1.000,8	84,5	x
1.4.1.2	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	209,3	x	165,5	79,1	x
1.4.2	80307 – Jednostki pomocnicze szkolnictwa wyższego	2,6	x	1	38,5	x
1.4.2.1.	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	2,6	x	1	38,5	x
1.4.3.	80309 – Pomoc materialna dla studentów	130,5	x	192,9	147,8	x
1.4.2.1	§ 0920 Pozostałe odsetki	9,6	x	99,8	1039,6	x
1.4.2.2	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	120,9	x	93,1	77	x
1.4.3.	80395 – Pozostała działalność	132,3	100	293,2	221,6	293,2
1.4.3.1	§ 0690 Wpływy z różnych opłat	85,5	100	177,8	208	177,8
1.4.3.2	§ 0920 Pozostałe odsetki	x	x	0,2	x	x
1.4.3.3	§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	46,8	x	115,2	246,2	x

Realizacja wydatków budżetowych części 28 - Nauka

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2005 r.*	2006 r.				6:3	6:4	6:5
			Plan wg ustawy budżetowej	Budżet po zmianach	Wykonanie*	w tym:			
						wydatki niewygasające			
tys. zł						%%			
1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
	Ogółem, w tym:	2 913 913	3 387 670	3 385 319,5	3 379 933,4	958,7	116	99,8	99,8
1.	dział 730 - Nauka	2 885 754,7	3 342 978	3 342 978	3 341 581,4	310	115,8	99,9	99,9
1.1.	rozdział 73001 – <i>Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk przyrodniczych</i>	190 218,7	236 565	208 653,6	208 631,8	x	109,7	88,2	100
1.2.	rozdział 73002 – <i>Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk technicznych</i>	420 288,3	547 594	438 045,5	437 981,1	x	104,2	80	100
1.3.	rozdział 73003 – <i>Projekty badawcze i celowe w dziedzinie nauk społecznych humanistycznych i ścisłych</i>	50 562,7	72 623	88 508,3	88 435	x	174,9	121,8	99,9
1.4.	rozdział 73005 – <i>Działalność statutowa i inwestycyjna jednostek naukowych oraz badania własne szkół wyższych</i>	2 163 600,6	2 294 653	2 486 078,7	2 485 627,5	310	114,9	108,3	100
1.5.	rozdział 73006 – <i>Działalność wspomagająca badania</i>	48 089,4	51 343	44 505,7	43 414,1	x	90,3	84,6	97,5
1.6.	rozdział 73007 - <i>Współpraca naukowa i naukowo-techniczna z zagranicą</i>	2 480,4	125 600	65 649,7	65 647,9		2646,7	52,3	100
1.7.	rozdział 73095 – <i>Pozostała działalność</i>	10 514,6	14 600	11 536,5	11 534		109,7	79	100
2.	dział 921 – <i>Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego</i>	x	6 356	6 356,0	6 027,5	x	x	94,8	94,8
2.1.	rozdział 92114 – <i>Pozostałe instytucje kultury</i>	x	6 356	6 356	6 027,5	x	x	94,8	94,8
3.	dział 750 – <i>Administracja publiczna</i>	28 158,3	38 331	35 985,5	32 324,5	648,7	114,7	84,3	89,8
3.1.	rozdział 75001 – <i>Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej</i>	28 158,3	38 336	35 985,5	32 324,5	648,7	114,7	84,3	89,8
3.2.	rozdział 75064 – <i>Współpraca naukowo-techniczna z zagranicą</i>	517,1	x	x	x	x	x	x	x
4.	Dział 752 – <i>Obrona narodowa</i>	x	5,0	5,0	x	x	x	x	x
4.1.	rozdział 75212 – <i>Pozostałe wydatki obronne</i>	x	5,0	5,0	x	x	x	x	x

* Łącznie z wydatkami niewygasającymi.

Załącznik 2b

Realizacja wydatków budżetowych części 38 – Szkolnictwo wyższe

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie w 2005 r.	2006 r.				6:3	6:4	6:5
			Wg ustawy budżetowej	Budżet po zmianach	Wykonanie	w tym:			
						wydatki niewyga- sające			
tys. zł						%			
1	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
	Cz. 38 Szkolnictwo wyższe	7.848.379,5	7.850.587	8.061.722,3	8.046.648	31.472,5	102,5	102,5	99,8
1.	150-Przetwórstwo przemysłowe	8.661,8	8.662	8.662	8.660,6	-	100	100	100
1.1.	15002 Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich	8.661,8	8.662	8.662	8.660,6	-	100	100	100
2.	750-Administracja publiczna	7.417,8	7.132	7.217,3	6.542,5	196,5	88,2	91,7	90,7
2.1.	75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	7.417,8	7.132	7.217,3	6.542,5	196,5	88,2	91,7	90,7
3.	752-Obrona narodowa	10,6	12	12	-	-	-	-	-
3.1.	75212 Pozostałe wydatki obronne	10,6	12	12	-	-	-	-	-
4.	803-Szkolnictwo wyższe	7.822.641,3	7.826.855	8.037.905	8.023.519	31.276	102,6	102,5	99,8
4.1.	80306 Działalność dydaktyczna	6.240.929,0	6.289.543	6.413.252,4	6.413.252,4	31.276	102,8	102	100
4.2.	80307 Jednostki pomocnicze szkolnictwa wyższego	2.490,0	2.654	2.434	2.418,5	-	97,1	91,1	99,4
4.3.	80309 Pomoc materialna dla studentów	1.469.200,8	1.462.670	1.466.955,7	1.466.954,4	-	99,8	100,3	100
4.4.	80310 Fundusz Pożyczek i Kredytów Studenckich	45.700,0	-	87.000	74.800	-	163,7	-	86,0
4.5.	80395 Pozostała działalność	64.321,5	71.988	68.262,9	66.093,7	-	102,8	91,8	96,8
5.	851-Ochrona zdrowia	9.648,0	7.926	7.926	7.926	-	82,2	100	100
5.1.	85156 Składki na ubezpieczenia zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	9.648,0	7.926	7.926	7.926	-	82,2	100	100

* Łącznie z wydatkami niewygasającymi.

Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 28 - Nauka

Wyszczególnienie	Wykonanie 2005 r.			Wykonanie 2006 r.			8: 5	
	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego		
	osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Ogółem dz. 750 – <i>Administracja publiczna</i> rozdz. 75001 - <i>Naczelne i centralne organy administracji rządowej</i> w tym:	292	14 402,9	3 862	296	16 255,7	4 576	118,5
1.1	Wg statusu zatrudnienia 01 - osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń	2	100,5	4 186	3	251,7	6 992	167
1.2	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	559	15 538	3	518,7	14 408	92,7
1.3	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	276	12 924,5	3 902	280	14 657,7	4 362	111,7
1.4	10 – żołnierze i funkcjonariusze	11	818,5	6 200	10	827,6	6 897	111,2

Załącznik nr 3b

Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 38 *Szkolnictwo wyższe*

Wyszczególnienie		Wykonanie 2005 r.			Wykonanie 2006 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	<i>cz. 38 - Szkolnictwo wyższe wg statusu zatrudnienia:</i>	133	5.656,6	3.544,2	133	6.115,2	3.831,6	108,1
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	50	1.934,4	3.230,7	69	2.773,9	3.350,1	103,7
	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	1	162,5	13.541,7	1	188,7	15.725,0	116,1
	03 - członkowie korpusu służby cywilnej	79	3.344,4	3.527,8	62	3.063,2	4.117,2	116,7
	10 - żołnierze zawodowi	3	211,3	5.869,4	1	89,4	7.450,0	126,9
1.1.	<i>dz. 750 - Administracja publiczna</i>	83	3.718,2	3.733,1	65	3.356,1	4.302,7	115,3
1.1.1.	<i>rozdział 75001 - Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej</i>	83	3.718,2	3.773,1	65	3.356,1	4.302,7	115,3
	01-osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagradzania	x	x	x	1	14,8	1.233,3	x
	02 - osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	1	162,5	13.541,7	1	188,7	15.725,0	116,1
	03 - członkowie korpusu służby cywilnej	79	3.344,4	3.527,8	62	3.063,2	4.117,2	116,7
	10-żołnierze zawodowi	3	211,3	5.869,4	1	89,4	7.450,0	126,9
1.2	<i>803 - Szkolnictwo wyższe</i>	50	1.938,4	3.230,7	68	2.759,1	3.381,3	104,7
1.2.1.	<i>80307 - Jednostki pomocnicze szkolnictwa wyższego (BUWiWM)</i>	34	1.159,5	2.841,9	33	1.180,5	2.981,1	104,9
	01-osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	34	1.159,5	2.841,9	33	1.180,5	2.981,1	104,9
1.2.2	<i>80395 - Pozostała działalność (BCKdsSiT)</i>	16	778,9	4.056,8	16	789,9	4.114,1	101,4
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	16	778,9	4.056,8	16	789,9	4.114,1	101,4
1.2.3.	<i>80395 - Pozostała działalność (BPKA)</i>	x	x	x	19	788,7	3.459,2	x
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	x	x	x	19	788,7	3.459,2	x

Załącznik nr 3c

Zatrudnienie i wynagrodzenia w państwowych szkołach wyższych oraz w 5 uczelniach Kościoła Katolickiego finansowanych w części 38 – *Szkolnictwo wyższe*

Wyszczególnienie		Wykonanie 2005 r.			Wykonanie 2006 r.			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie według Rb-70	Wynagrodzenia według Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie na 1 pełnozatrudnionego	
		etaty	tys. zł	zł	etaty	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	cz. 38 - <i>Szkolnictwo wyższe</i> dz. 803 wg statusu zatrudnienia:	116.576	5.255.652,0	3.757,0	117.797	5.398.939,8	3.819,4	101,7
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	116.559	5.254.353,8	3.756,6	117.783	5.397.630,3	3.818,9	101,6
	10 - żołnierze zawodowi	17	1.298,2	6.363,7	14	1.309,5	7.794,6	122,5
1.1.	803 - <i>Szkolnictwo wyższe</i>	116.576	5.255.652,0	3.757,0	117.797	5.398.939,8	3.819,4	101,7
1.1.1.	80306 - <i>Działalność dydaktyczna</i>	112.922	5.164.073,0	3.810,9	114.362	5.311.319,2	3.870,3	101,5
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	112.905	5.162.774,8	3.810,6	114.348	5.310.009,7	3.869,8	101,5
	10 - żołnierze zawodowi	17	1.298,2	6.363,7	14	1.309,5	7.794,6	122,5
1.1.2.	80309 <i>Pomoc materialna dla studentów</i>	3.654	91.579,0	2.088,6	3.424	87.042,9	2.118,4	101,4
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	3.654	91.579,0	2.088,6	3.424	87.042,9	2.118,4	101,4
1.3	80395 - <i>Pozostała działalność</i>	x	x	x	11	577,6	4.375,7	x
	01 - osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	x	x	x	11	577,6	4.375,7	x

Załącznik nr 4

Realizacja planu finansowego Funduszu Nauki i Technologii Polskiej*

Poz.	Wyszczególnienie	Wykonanie za rok 2005	Rok sprawozdawczy 2006			6 : 5 [%]
			plan ustawy budżetowej	wg plan zmianach	wykonanie	
- w tys. złotych -						
1	2	3	4	5	6	7
I	Stan Funduszu na początku roku	134.863	x	x	51.847,7	x
II	Przychody	83.560,7	110.000	110.000	15.848,2	14
II.1	- pozostałe wpływy	83.560,7	110.000	110.000	15.848,2	14
II.2	- wpływy 2% z prywatyzacji	77.347,5	110.000	110.000	12.500,5	11
III.	Wydatki	166.576	110.000	110.000	50.315,7	46
III.1	- wydatki bieżące (własne)	7,8	28.000	28.000	66,8	0,2
III.2	- pozostałe	7,8	28.000	28.000	66,8	0,2
III.3	- zakup usług	7,8	28.000	28.000	66,8	0,2
III.4	- wydatki inwestycyjne	166.568,2	82.000	82.000	50.248,9	61
IV.	Zadania wynikające z ustawy tworzącej Fundusz	166.576	110.000	110.000	50.317,7	46
IV.1	- wspieranie inwestycji służących potrzebom badań naukowych oraz prac rozwojowych	166.568,2	82.000	82.000	50.249	61
IV.2	- upowszechnianie i promowanie osiągnięć naukowych	7,7	5.999	5.999	66,8	1
IV.3	- wspieranie szczególnie ważnych kierunków badań naukowych lub prac rozwojowych określanych w założeniach polityki naukowo-technicznej, w tym innowacyjnej państwa	x	22.000	22.000	x	x
IV.4	- opłaty bankowe i inne	0,1	1	1	0,003	0
V.	Stan Funduszu na koniec roku	51.847,7	x	x	17.380,2	x

* Uwzględniono korektę sprawozdań rocznych Rb-33 i Rb-40 przekazanych NIK przy piśmie MNiSzW z dnia 20 kwietnia 2007 r.

Kalkulacja oceny końcowej części 28 - Nauka

Oceny wykonania budżetu części 28 - Nauka dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2005 roku.

Dochody : = 13 910,3 tys. zł

Wydatki: = 3 379 993,3 tys. zł

Łączna kwota G: = 3 393 903,6 tys. zł

Waga wydatków w kontrolowanej łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,9959$

Waga dochodów w kontrolowanej łącznej kwocie $Wd = D : G = 0,0041$

W realizacji dochodów nie stwierdzono nieprawidłowości, powodujących w następstwie uszczuplenie budżetu.

Ocena cząstkowa dochodów: pozytywna (6)

Nieprawidłowości w wydatkach:

1) z naruszeniem przepisów prawa ze środków budżetowych cz. 28 - *Nauka* dz. 730 - *Nauka* finansowano zadania Funduszu Nauki Technologii Polskiej na kwotę 531,8 tys. zł;

2) wadliwie dokonano zapisu w księgach rachunkowych w zakresie terminowości ewidencjonowania wydatków w 3 przypadkach na łączna kwotę 19,4 tys. zł.

Nieprawidłowości w wydatkach stanowiły 0,02% wydatków ogółem w cz. 28 - *Nauka*

Ocena cząstkowa wydatków: pozytywna z uchybieniami (4)

Wynik końcowy $Wk: = 6 \times 0,0041 + 4 \times 0,9959 = 4,0081 = (4)$ ocena pozytywna z uchybieniami

Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Komisja Finansów Publicznych
6. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
7. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży
8. Minister Finansów
9. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego
10. Minister Sprawiedliwości